

PHOTOGRAPHS

Tá Clann-Connall le céite moiu ar La Féile,
 na n-áirceal baó céimeamla 'ran
 easlaig a bí,
 AS rúil a' r' as féacaine le tóiréacé a' r'
 éifeacé
 So mbuainocair Saebóilis i n-éirinn a
 córó ;
 i b'páirce mhoídaró níor éiríseacó
 a'raim í,
 'S ní leispeair 'un tófošdaró í i
 seifocóib Rofsuil ;
 Da noeáintair mar a scéanta i n'sac
 ceanncair de éirinn
 Deacó ionlán na tírte fíoir-Saebóilacé
 San moil.
 Tá maire ó náóuir so fairsing fá'n áite
 peó,
 Mínte a' r' eááanna 'r cubair seál
 na tóinn,
 Aibneacá 'r áltair a' r' macáirí breacáca
 'S na háro-énuic as r'ánacó ar
 fánao anonn ;
 Daoine rubailceacá lašaca mar baó
 tuat'oo'n Saebóilceacé,
 'S iao a léicróf 'raim fan t'rean-
 ainpíir a bí,
 Aep folláin pléibe a' r' fairpise i
 n-éimpeacé,
 'S sac doibneair a' r' pléiríir 'baó
 mian le oo éiríde.
 'Muis éioir 'naice n córca tá móir-
 éarlean tíse-óirca,
 'S ar ann Seobáca lóircein 'beacó reaircair
 a' r' fáim,
 Da mbéicéá ann i lár reairíir beacó asac
 fáir-pléiríir
 Le r'raireceoraécé, iareceareacé eluc
 cib, a' r' r'áim ;
 Acé bí áic ní baó mó 'r ní baó beire fá
 óó
 'San ball reo r'acó as an áircei-
 seapna Dóinn
 So t'acame air léir-rcéoir aníor ó na
 méitcib
 A t'fás é 'na bámpí's mar éimíro
 'noir r'óimann.
 Aite-oileamna oo'n éleir 'reacó an
 ceanncair so léir,
 A' r' éimic, oo péir r'ann, curó móir
 acá ar,
 Ó Caircealacé cluimail so oí' réip-
 úneacé umal,
 áro-earbuic a' r' p'píomáiró 'éuill,
 anoir a' r' meaf ;
 Sasaire-páirceoraé breacáca 'bí tóiréacó-
 caé epáibéacé,
 A éioir so dána 'r so láiríir
 'našaró eascóra 'r mirc,
 mar seil 'raim oo náimáiró nó oo érean-
 hóracé Sílta
 Acé 'reap i mbéáimáiró an Sabairó
 as coráim an éirce.

Le r'coir-so-leicé bliadóim táimúro 'šobair
 so tian
 Ar pon ceanša na b'fiann, ár rean-
 nóir, a' r' ár seceoil,
 Acé t'á méacó é ár mian, 'fé ár léan a' r'
 ár soian
 Naó b'ruil t'rian oirceacó beánca 'r
 baó máicé linn so fóill ;
 Tá'n eap-ó's, oar noóige, ar a noicé-
 ceall as fošlunn,
 'Deánáir r'acáir i scoimuróe, oróce,
 maróin, a' r' neóin,
 Acé ir t'omóim a b'róšnaim má r'caoil-
 ceap an fošmáir
 'Uí riabéca san r'óimáil le
 h-ainp'acó 'n t'omáin.
 Tá naa-Saebóilis t'á cumacó naó b'ruair
 a'raim cumacó
 i n-umar-baircú šlan-Saebóilce
 Clann-Connall 'r Uí Néill,
 Mí h-onóir nó elúí í, ir r'ó-beas ir r'úí í,
 ir eúir t'ul-amuró i le b'raicearb San
 céill ;
 i b'páirceir 'r ar ballacó tá r'óšnaic t'á
 r'eallacó

AS rúil le n-ár meallacó so b'ruil
 Saebóil's i péim,
 Acé ó Šaebóil's áca Cuac, ac, mar r'inn,
 a Óia !
 Óir 'r'i r'inn féim an spráiceair san
 r'umneam, san feróm.
 Tá ceal oirce a' r' r'acóirúige, fáraoir,
 anp an tír reo
 áca fášail ár noaimacó san
 'S tá 'ruacacó na mílee ar coisicéic i
 noibhirc
 A'p'acó ó na n'saicearb 'r ó éirín a
 sechoróe ;
 Cá ar mbuacaili ósa 'r ár seacáim
 noiceamla
 AS umceacé 'na r'óiricib éar fáile
 sac mí,
 Tá'n Saebóilceacé t'á dánu 'r r'iof-
 beasán t'á t'eanam
 Le 'r' ár sepuacóir a léirú as luécé-
 éuméa an ólúige.
 Tá oirceacó éirce i n'ár mbáige 'r a
 beáiracó r'coicé páige
 Do dánaib na h-áice t'á b'ruiceacó
 r'acó irceacó,
 Acé tá oirceam na naensac-reuabéa t'á
 n'sabail 'r t'á r'ucacó,
 Deas a' r' móir r'ucacóir mar iao 'r
 ar an r'coicé Šhíceair éreacé ;
 Tá'n e-áimuracé Šháina 'r an cois-
 éirceacé dána
 AS tabairce t'orcaí lána ó n-ár
 seclacóiricib éarce leo,
 Acé ní'le sar ce a éanar ní'le t'ruaige t'á ar
 n-anair,
 Ní'le leucé coráimca asáimn a' r' caill-
 cea Štear-beo.

ma táimro dáiríú áir fon máiríú ná
tíre

béiró ceannac áir-íarríú áir áir
noeáncupáú péin,

'Sé áir neamairé 'ran nó rin á o'fás ó
n-áir plúge rinn

'S. fá 'ciomairé ná mílte o'áir
noamóú í scéin;

naé nó-mor an cunnear ná mílúidín
punna

AS míceacé san cionncóú so dúio-
ancáirú éar tuinn,

ní'ú ciatl leir nó ceatpáó, ír nó-máic á
o'féatpáú

á scoinsbeal máir éatúil túinn
féin áir o'áir scéainn.

ácc bíoró an é-am rona réamíar nó dona
áir léamíar,

béimro reáiríac áir eiráimíar 'ran
o'éacé-éur so oeo,

Síó so bfuilúro fann bócc, ní h-oiramne
n bócc

Muná scoinsbígear so oécc áir
mbinn-éanra beo;

"áir o'áir áir áir o'ceansáir áir reáir-
éireoam beannúgce"—

Sin an porc-éacá oamscán á
nsluáiríúro fáol,

áir tá asáinn munnúin láirúir so mbain-
féar an báire

'S so máiríú éire 'na náiríúin
o'aimroóm scéain Duróe.

1. Méite, plural méite, a sand
bank.

2.—Stabéa—Sérote.

3.—Oúgacó is nominative in Done-
galk and oúge genitive.

4.—Lorca, plural torcaí, a cargo.
ANTOINE Ó DOGARTAÍ.

Anniversary Lines

on the death of Volunteer Daniel Doherty, Falcarragh, who died, at the age of 22 years, in Curragh Military Hospital, on 8th January, 1923, as the result of wounds accidentally received by the discharge of a comrade's rifle on the 27th November, 1922.

Twelve months ago to-day, dear Dan, I gazed with tear-dimmed eyes,

On your features pale and cold in death which rives all earthly ties ;
How dreary look'd the world that morn while wintry storms blew,
But drearier was my heart forlorn at that last sad sight of you.

How woeful was my journey home, a trial hard and sore,
My mind weighed down by sorrow deep, grief-stricken to the core ;
While business bustle surg'd all round, my tristful thoughts e'er
stray'd

To the van wherein your corpse was borne, shroud-wrapped, in
coffin laid.

How light and gay you went away to join the jovial throng,
Expecting 'twas but for a time and that you'd return ere long ;
That day you left we little thought 'twas to be your last farewell,
But what lies ahead, e'en for one day, no mortal can foretell.

To save your life the surgeons failed, tho' earnestly they strove,
God will'd to take you to himself to a happy home above ;
" His blessed Will be ever done " submissively we say.

The choicest souls, His best-loved friends, are the first He calls
away.

Dear son, the Lord was good to you and show'd His love and care
A brief and care-free life you had and for death time to prepare ;
Your chaplain and the nurses were attentive, pitying, kind,
While on your part you were grateful and felt patient and resigned.

You ne'er did wrong to old or young, or give the least offence,
But were ever kind in heart, act, mind, with youthful innocence ;
When you got the call that comes to all you had not much to fear,
To bliss above thro' faith, trust, love, we hope your way was clear.

In eight short months came another blow, the worst we've had to
bear—

Poor Mary's gone, her labours done, she's free from earthly care ;
She ever thought and constant wrought for home and children's
weal ;

Oh ! sorely do we miss her and her loss we'll ever feel.

Oh ! how you grieved at the early death of your dear brother, Jim,
How sad that you, too, met your end thro' accident like him ;
But your case was not quite so hard, you rest among your own,
While afar in foreign German soil *he* sleeps, an alien lone.

But we trust you all are happy in a bright land free from pain,
And that after our short, fleeting lives we'll meet you there again ;
To pray for your eternal rest we will not fail or cease,
May perpetual light upon you shine and may you rest in peace.

8th January, 1924.

BY HIS FATHER.

Oh Sacred Heart of Jesus.

At rising with the morning sun,
At evening when the day is done,
I pledge myself to Thee, dear One,
To Thy Most Sacred Heart.

Oh joy, in sorrow, and in pain,
In earthly loss or earthly gain,
My sweetest help has ever lain
In Thy Most Sacred Heart.

When I with age am sore oppressed,
And, too, by loneliness distressed,
Thou grant me, Lord, eternal rest
In Thy most Sacred Heart.

Chorale Ro-Naamiza fata.

Alu madam mai le h-ēnzi zēne,
S ag dul 1 luzi di mar 1 zēadma,
Luzim wat me fēn le zēd it dēne,
Dōs' Chorale Ro-Naamiza.

1 a-ēd' 1 tōz nō 1 mōn' 1 bēn,
1 zēd' mo māne nō 1 n-āmp' fēn,
fāzām kabāni 1 zēamūdi kaze fēn,
Dōs' Chorale Ro-Naamiza.

Luath le h-ānt at luge bēat mē ony,
dit eimāi at wazmat ony zo zom,
Suamnat tōpuzō nam zura hom
Dōs' Chorale Ro-Naamiza.

TEMPLECRONE.

LINES ADDRESSED TO A FRIEND IN NEW ZEALAND.

Poor Erin's children far and wide
Are scattered o'er the earth,
But they ne'er forget, whate'er betide,
The land that gave them birth;
Whether rich or poor, in weal or woe,
Old Ireland they revere,
By word and deed their love they show
For their native land so dear.

And thus, tho' far from Erin's shore,
Yet you remember still
Each scene you loved in days of yore,
Lake, streamlet, glen, and hill;
And fond familiar faces, too,
Of friends whom you loved dear,
And who now oft-times think of you,
And grieve to miss you here.

Now, let me to your mind recall
One day some years ago,
When spring flowers decked the green fields all,
We sauntered from Dungloe;
Along the road to Maghera
We carelessly did stray,
Then to Termon went, that we might see
Temple-Crona's ruins gray.

And when we reached Saint Crona's shrine,
Beside the surging sea,
And viewed it round, and marked each sign
Of ancient sanctity,
We talked of ages, now long past,
When 'am thro' Erin's isle
Such churches stood, till came the blast
Of persecution vile.

And as we talked of days gone by,
And famous men long dead,
You heaved full many a deep-drawn sigh
To think those times were fled,
When holy saints and heroes brave
The soil of Ireland trod,
Who their lives and loves so nobly gave
To their country and their God.

By whom this pile at first was raised,
Or when it rose or fell,
No history I've read or heard
Nor do traditions tell;
No human praise its founders sought,
Nor monumental stone,
For God alone they lived and wrought—
In Heaven their names are known.

And Temple-Crona's lone retreat
Beside the Atlantic wave,
It was a place most fit and meet
For men their souls to save;
In contemplation and in prayer,
From worldly troubles free,
Their minds and hearts they could prepare
For dread Eternity.

'Tis said that in those ancient times
A community here dwelt,
And oft at matin and vesper chimes
Within these walls they knelt;
And here on this sepulchral mound,
In consecrated city,
They wait the awakening trumpet's sound,
And the last great Judgment Day.

18th March, 1892.

ROSSANACH.

FÉIS TÍRCONAILL.

An Roinn Liceálais—Comórtaí 4
h-Don.

mo baile beas féin.

níl don áit fan woman ar mo eolair
 'Cúigear fáil ar fáil no mo éinne
 mar an Gleann corbinn éir naice n éirce
 'na bpuil mo baile beas Gleoite 'na
 luise;
 'S ann a éir mpe Seal-letee m'óige
 Le cairtí ar comártaí cóni;
 Ó! b'féarh lom 'mo cónnuite i gcó ann
 'na i Scúipe nóir ríog Séorpa Lán óir.
 Ir Leáde, cnearta, caomáil na daoine,
 D'ó naé bpuil a maoin fáogála nó-móir,
 níl riac v'iomáin as faoimh na piúne,
 áce níl a sciorúde i r'aróiréar nó r'óir,
 Ir rial ió as fáineá na 'veirce
 'Do'n doctán a b'íear 'na v'ephe.
 as tabairt cadhrac 'no cónmáirain i
 ngébeann,
 nó vo úine i mbón as tabairt rós.
 as bairteá, as bairteá, nó faine,
 'S as ócarí eile ve'n t'edóir,
 ní bíonn cúlaim 'ran t'raoíel ar a n-áite
 áce céf mó 'veáirfar r'ubailcei ar
 r'póir;
 as v'áirpa, as áirneá, nó áonáé
 Ir adomáil ió, m'á asur r'ir
 Tá acu ar-oisneam, imcleáde, ar
 c'ionnadae,
 'S a Scuro Spinn asur r'áirpa San cóni.
 Tá ann tairíge 'deit gnóiréad Scionn
 oibre,
 'Tuilleam beata le fáoair a Lám,
 ar taláin, ar muir, 'r ar an cóiréid,
 Le cruair-mócal féiceós ar cóná;
 Cá r'iao v'aingeal Sc'heoraam 'r i Sc'ráid-
 éade,
 'na Sc'horpaídeí 'r 'na n'Glebealáí
 máir r'íoh,
 D'ian-fearmáé ma t'is féacáil' G'óiréad,
 Síon Sp'áimh vo Dia 'r 'a v'irí
 Sc'inn r'iao cleádeá vo'n Sc'óiric i
 Scóinnuóde
 Óige so v'eéís r'iao i Sc'íé,
 F'ho an t'raeáimain 'r as áirpeann an
 'Domnae,
 Cóni cealláí, ar r'áirí, 'r v'irí Dé;
 Scólarv'adeá, r'ianuódeá, ad'áin,
 éad'raí Laó asur Sc'íoma na Naóin,
 Sean-p'arv'adeá, Laóiré ar r'óiréar
 Tá r'iao fáirp'ing le fáigáil ar fáé caob
 Tá éaváé b'heáé v'atáimail na t'íne
 'Sé ir v'ual v'áim má táimro v'áirp'íú
 máir ir ann tá v'áir, v'iré, ar v'ion
 ma Sc'íreáir úraro ve eáirv'arí ar náiríam,
 Cuirpeáir obair ar fáige 'un fáir
 Cál ar Lám 'tabairt vo b'horcair an fáirpeáin
 a tá 'na áobair móir b'heorv'adeá r' b'air.

Tá v'ioláiré áilne ó naóirí
 P'ionna éair ar fáé ball an'p'eo
 r'ómáim,
 ar léana, c'noe, nábaró, ar áro ann,
 Lóe, cuan, oileáin, r'huéán, ar ábainn;
 Tá máire le fáigáil ann fáé r'p'óir
 a b'heádeá vo áisne 'r vo méir,
 Ir Sp'íearán San b'p'ú 'naé b'p'úigéad
 pléiríú
 'S naé Sc'uirpeáí r'p'íer i mo baile beas
 féin.

na b'p'ú áobair é, máirín Seal Sp'íere
 nuair a déamuir as r'eoaló na mbó
 ar fáiréad so comín nó léana
 Fáé r'iam ar fáoairé c'íméall an'p'eo!
 Seinn éanáé 'r'na r'p'óiréar 'r ar fáéáil,
 méis'leáé caoiré ar m'oirí na h-uán,
 Calláé 'p'ieááiré a éirle as Séimníú
 Tá pé l'is i mo cúimne so buan.

na b'p'ú áilnín an t-áiré, Lá b'heáé
 Sc'áiré,
 dáv'áí bána r'aoi féol t'áirpa 'n éuain,
 m'ion-c'oma 'ran dáise as v'áirpa,
 'S ná h-oileáin v'ear' Gl'ápa 'naé uainn;
 An cuin-fáile as Lom'p'úgáé máir fáéán,
 éanáiré nápa as comáé 'r as fáim,
 Gl'áiréde 'r f'oiráin na b'p'uiréann Seal-
 fáiréad

'S fáé mó i naóirí so r'oilb'ir fáim!
 t'ráimóna cuin r'ógmáir, va mbéiréá
 'Do f'earm ar dáirí Enoc-na-S'íbe,
 'San v'óimán móir ní fáirceá a léiré,
 'De fáoairé v'ear ar fáéó éir fáé 'na
 luise.

Clé-f'áirp'íse, oileáin, cinn-éiré,
 méirce 'r t'rága as r'oilb'ir fáé Seal-
 bán,

Longa ar a Sc'uirp'áí so v'íreáé,
 'Sé vo é'p'oiré déad le móir-l'úéáir Lán,

Tabairt v'áiré anoir éair ar an tá Lam,
 ní fáoairé ar'iam fáoairé com' b'heáé,
 Cá b'puil an fále déad ionann fáoairé-m'oláé

'Tabairt vo le ceairt íomláin a fáé?
 Vá b'heádeáir'p'ie imp'iré fá a máire
 as cur ama amúga a déimn,

Le b'p'áimail deáde fáigáil ar a v'íre
 'Sé b'puil ve v'óig ar fáéiréál tú féin.

Tá pólláineáde 'r moirv'ódeé áirí ann,
 ní nó-éiréan ann fáuac, fáice, nó éair,
 Tá v'áiré r'ep'anta r'eoairce v'á fáirí ann,
 Lúimáir Lám'irí Sc'ionn oibre nó cleáir;

as cluáiré péile, as íom'p'áin, nó báire
 'r v'óiré a fáirv'áé a fáigáil,
 Vá mbáirle ní t'is r'iao r'iam máire

Supa buan déar a Sc'áiréim 'r a Sc'áil!
 i mo fáoairé v'óde 'noir ca h-ion'p'áé,
 F'ho éirp'áil ar r'p'ionáé 'ran t'raoíéar

So mbim Lá ar v'óiré as r'p'áiréad
 ar ionaó mo v'áiréad 'r no fáil?
 nuair ir t'oir é le Dia na Sc'íreá

'noiréad mo r'p'áir fáo'áiré ar Lám,
 Roinne 'n b'ar c'uirp'inn fáirce Lan-fáirce
 áce a fáigáil i no baile beas féin.

nócaí.
 Su b'airce is used in Donegal in the
 sense of mirth, enjoyment, pleasure.

2. F'p'áiré, ven r'eoaló, a trial, a test,
 b'air experience.

F'p'áiréim F'ocal.

cloic-ceann-faolaio.

'Miujs eios i scloic-ceann-faolaio
ta'n tsuablice sus an t-aoib-
neas

Tar ait ar bhé san tír seo 'o'a
b'pacas in mo t'riall,

Tá'n fírinne i n'gae líne 'o' a b'puil mé
inseo as scriobad

Fá' t'caob 've n'ait 's na 'oaimi tá
car'annac, cóir, fial;

Mar seall ar sin ní h-iongnad sur
m'icé b'ni as smaoined

So scait'pim mo shaosá ann fá
sonas a's fá dos.

So b'pujsim t'v'ean ann a's sciste
i n'v'eiread mo sean-aoise,

a's fosta sur 'b ann b'ad m'ian
liom' beicé sinse síos fáoi
f'oo.

Tá ra'nise choc mar fároai leis an
ceanntair seo a sábal

'Namsir 'oaimseara nó sábaló ó
námroí ar fá' caob—

An m'ucas a's an t-carasá, mac
Ueta 'sus na learsá,

Corrán Deimne, Chruic an Roisín,
Taob-a-léicero, 's Choc na

Naoní;

Ar an caob eile 'n' fainse as
sinead ó bun carráise

Amac anonn so Mearatocá san
bac, san sead, san scit,

Le n-a peiceá lá breas Samraio 's
an f'rian uiréi as 'oaimis

'Oéanah cabsa óir nó a'rsio,
nac aoibinn an t-omare i!

B'ad m'icé Colmille as teacé agus
as pillead

F'rio an ceantair seo so h-uile,
easair oileam a's t'ir-íor,

I scoimurde bioó leis tuillead
sasart, manac, agus ollan,

Luet ce'poei agus f'ili 'bioó as
obair leis i scoimur;

Ó Deisús 's Raicee,
ait 'oo bunujs sé,

'O' f'as sé Deisús agus Fionán, 'oá
naoní b'i easnarde, crionna

'Na n-uacannam' com'beait' g'io'la
's as com'bu'ad 'o'ise De.

B'iomra easair a' agus sé 'r Torais
as t'ul 's as teacé i scurraisi,

B'i aise 'niam mór-meas a's
(T'uille an f'ol...)

'Samn tá amh'icce fairsins, a'cc
amám na sábal 's na h-ábal,
Tá na táinte bó a's capall agus
muca ra'nra méic,

CAOIRIS I N-A 'DÉRODÁI AR TAODA
CHOC AR PÉARAC,

Shítear s'réasam breasáta éadais
've n-a h-olaim fáda téic;

bruc a's stonmáis f'rio na síe'v'ce
a's s'irf'ia'odá' léimnis,

a's sealgairí 'na noiaid am le
sumai 's pacai con,

Comini 'sna méitci 'rué 's as m'gile
ar na léantái,

M'adairó-uise ar tóir éisc ann i
n'gae abaim ó hárr to him.

I 'taca 'nois le h-éantait tá síad
ann na míte céadta

ar talam, uisce, 's aer ann i n'gae
ball 'o' a' 'o'abair'peá 'o' asáil,

Laám, cearca, 's g'áca, s'rasáil,
'soul'arnais 's as s'réacáis,

a's turcais 'comme féasta maicé
fá' no'olac a' beic réro;

An éuac a's an tráona 's an fáimleós
mar a' scéadna,

An lonraib a's an céirseac as
ceol so me'v'breac beo,

An sp'roes a's an réabós, Laám
f'ia'v'ain agus eadain ann,

's mo m'alla'cc ar na préacáin
mura simi tá marb leo.

Tá luairde 's a'ng'ead i m'ianais éuas
i 'o'rian-uac'tair CAOIT'ORUM,

'S'í' h' cruaisé san á saotrú 's á
n-oiriú mar b'ad cóir,

na'r 'veise 'b'p'ad 'oo 'oaimí 'beicé
san baile solácar pi'sheac

'Ná i 'o'io'rcái iasacta i sciancái
f'ul'insc'p'ianta ar á 'o'oir?

Tá so leor 've m'ianac i'arainn s'ac
an ait f'rio an t'ir ann,

as an m'ucas f'ainmí min se'at—
's fáda ar síubal a' beirt'ear

Shítear 've slome luáim'ar 've a
noéantar cuim a's cuacá

a's f'uinneosa 'o'airce uaisle
'cuic'as maise 'r ceampull

De.

S'ac bliadain éis ann na sí'ng'ite
've 'oaimí ósa sí'g'ite

ar lorg sp'oir' a's eolais,
sae'v'itce, r'imee, agus b'eoil,

C'í'p'ro t'á' i'ad 'na scórcái, a's i'ad so
h-áluim' cóim'g'ite,

'Siubal nó 'ro'ca'v'ea'cc ar na
ródaí a'cc as seac'nad' r'ig'e-

n-óil;

Ná síl so m'biomn síad 'o'iomáom a'cc
as léis'ead agus as scriob'ad

's as f'os'lum ó na 'oaimí an
sae'v'itce 'labairt le blas,
as s'lac'ad m'ónán nó'atí fá' p'uinnci
's rá'v'ce f'os'anta

A élum síad i n-a scóim'ad—
s'v'ib síad mór-cairde as.

URRAM DO'N OILEÁN 'MEASC NA
D'OMN,

FUAR SÉ BUARÓ AR 'DEAMHAIN 'S AR
'FÓRÓIDEACÉ A'S AR 'DÓNÁI
'FÍOCHAR FÍO'DAIN
A'S AR 'DÁOMHÍ FOSTA 'R MIAN LEO A'
'DACAIL Ó 'DUL AIM ;

RUAIS SÉ IAO I MOOIMNEACÉ NA MARA
SARBE 'DÓMHAR NA H-MISE,

Rinne sé miorbhuilí as cuimise fá
a n-umistear mórán scéal,
Rinne 'de TORAIS OILEÁN BEANNUIGE,
'O FÁS ANN SA'SAIRC AGUS
MANAIS

A 'CÁIT A SAOĜAL A'S LEANAMHANT 'O A'
SOMPLA 'SUS 'O A' RÍOĜAL.

TÁ LEABARÓ 'DHARRUDA A'S 'SRÁINNE
'DOR I MBÁILE RÁITÉE,

Ceann eile ar an áiríog a's taob
eiar 'd'f Choc na Míoch,

I nOINTEARUIMHAIĜ TÍOS 'DÓIS SÁILE
EAS FÍONÁIN 'S'CONNUIRÉ
SCÁIRDEAD,

A'S 'SORC-A'-CÓIRCE TÁ 'DROÁN 'D'PUI
SEAN-CÁISEAL AR A'CAOB ;

'DUN 'DALOIR 'S'CIĜ I 'D'TORAIĜ A'S CÍOC
'DÓMHAR AN FÁLCARRAIĜ,

Is uiréi 'MARUĜ 'D'ÉLOR CEANN-
'FÁOLARÓ 'DÓCE FADÓ,

Leac-áirírim agus scáilén tá sutoré
'S'CIĜ LÁR SÁRRARÓ

AR TALÁM 'ÁNDORAIĜ 'SCÚL NA
CEÁRÓCÁIN I SEAN 'DÁILE-NA-MBÓ.

B'íonn ann bárra maite tairbheac' 'de
'préatai 'SUS 'DE ARDAR,

InĜit m'ín 'DÓIS FAIRĜE AGUS
SARBLAC FÁ NA CHUIE,

'De seágal, éruicheadé, agus eorna
ní éuricear ann a'ce 'DÓRNÁIN,

A'ce cáil a's murlóga a fóireann 'SO
maite 'DÓ 'DÓCÚ STUIE ;

Corr p'iosapise 's pónair a cifeá ann
LÁ FÓĜHAR

A'ce neart féin b'ám a's cló'dhair
ar a mbíonn a's bóla'ce meas,

Craim a's torca sárraró a's bláca
cuimra áluim,

Slóc a's 'duilleasc tíos fá sáile,
feamnad 's leáca fá 'cómne
leas'.

'DÁ 'DREICFEÁ IAO A'S CÉITRÓ A'S RINICE
'TART SO H-EASCARÓ

Le 'Sreann a's Sáríre 'pléascab
's a's luascab cos le fonn,
Mar uain ar bántai 'léimíĜ nó
féileacáin LÁ 'SRÉINE

A'S EICEALL 'TART SO H-AREACÉ SÍOS
A'S SUAS, ANALL 'S ANOMH ;

Ceol na b'píob a's séreacó 's na fíoil
'DUL LE CÉITE

'CUR CEO AR 'D'UASAI 'SÉISTEACÉ LE
SEAN-PUIRC 'SARDEALAC' CÓIR',

Cosa lúmhár 'ÉADOCROMA 'S LASAIR I
NĜAC 'ÉADAN,

Sáite gléimeaca a bréaspaó ar
suibál éascaom an tsaosgail
móir.

Is maite tá'n áit a's fóirdean 'DÓ
'DÁOMHÍ 'DOSTA BREITÓCE,

'DÁoine seangca feoirce 'seobab
ann sláimce 's óise arís,

TĜS 'ÉUCA BRIĜ A'S BEODACÉ A'S 'SEIB
SÍAO CROIRÉ A'S CRO'DACÉ

A'S MAIREAM SÍAO NA SCÓRTAI
'TARRAINĜE PINSIÚM LUÉT
SEAN-AOIS ;

Aer fóllám fairĜe 's sléibe i
'DÓLám ann a's séreacó,

Míorb' féoir 'DUL 'BEITÉ 'SÉITEAMH
A'CE I 'S'CONNUIRÉ LÁROR CEANN,

MION-AICIDEACA 'ÉADOCROMA, TIMNEAS-
CINN A'S 'DÉIREAD

A'SUS RUIOAI BEAĜA 'O A' LÉITRÓ, SIN
A MOÉUĜEAM 'DULME ANN.

Is mian liom 'NOIS 'BEITÉ 'CRIOCHÁ,
'SLACPAÓ 'SCISTE Ó MO

'SCRÍODADÓ,
Cé gur 'b'íom'da ruo le maíóireamh
as a 'D'FÁSAS IN MO 'D'ÍARÓ,

Ni tĜS AN 'T-IOMILÁN 'CUR I N-ÁBRÁN,
TÁ 'OIREAD 'S LÍONPAÓ LEADHAR

ANN,
A'ce ní 'DÉANPAÓ ANOIS MÓRÁN
NÍOS MÓ SO MBÉIRÓ MÉ NÉIRÓ ;

A'S MAC UÍ 'SEARCAIĜ TÁ LEADHAR
SCRÍODCA 'S CEAMH A'S CANONAC

MAC UÍRÍR
A'S TADHARÉ MINĜE FÁ NA NÍRÓCI
AR A RAB MÉ 'NISEO A'S CRÁÉT,

'DÉANPAÓ SÍAO AN EASBARÓ 'LÍONADÓ
MÁ 'O FÁS MISE 'DADAM FUIĜ-

EALLAIĜ,
'FÁOLARÓ A 'CÓRÓCE 'SUS SO
BRÁCAC.

ANTOINE Ó DOUCARTAIĜ,
AN FÁLCARRAC.

COLMCILLE I OZOPHAI3.

DÉAL-OIDEAS CLÓIC-CEANN- FAOLAIO.

[Inrian toán "Choc na Naomh" a foill-
riúeadó mhin "Scamhaido," gao ásur ióad-
Feadhla, imircear fá'n t-rioblóid ásur
an cónnradhaic a fuair Colmcille iul
ar éirís leir fá'sail go topais. Imir-
cear ainneo cao a cárlais mriatá é an
c-oileán 'no f'hoimeic.]

Dubhairt ríad leir go fearúac tóul ar
riubál a'ráir 'un fáirise,

Á' r San fámlúgáó go fíú a lois a fá-
sáil ar an t'ráis,

Bí oirca cuma fárb sóirúeac, 'oe t'roo-
cáimic bí acu bayraibeadé,

Ácc níor óam ríad bíonú nó corúac ar,
fear pé mar laoc ar máis,

Á' r t'ubhairt ná' ceannic pé mar náimáto,

Ácc le ciorúacéac á' r fá'rácaí

Ó Dia m'na n-áiríat—míle glóir á' r
onóir t'óo—

Le sóirceal cum a r'láimúise, le n-a n-
anamanna a fá'bal,

'S ó r'cláibairéacé na pá'santacé' á
b'eá'sáil raor go 'oeo.

Bí a óruac r a ó'rearú larta, r síó sup
labair pé go cóir cinearta,

Dubhairt ná' n-éirceat ríad leir fear-
ca mar ná' h' éatneaimac leo é;

'Un corúis fearúis 'n caoirceac á' r ó'rea-
ruis an c'ú c'raoraé,

Deacé móir ceairúe f'iocháir 'bí r'acé-
máir i n-a shé;

Níor élac an Naom don r'cáimrúac ácc
t'os a lám i-náirde,

'S imne Comáica na C'roíce mar fá'ir-
'na eoraí é féim ásur an cóin,

Ní r'ab r'ín níor t'uirse ceánca 'ná t'urc
an an-b'úro fá'anna

'N-a enap márb r'íor ar láir a nn San
bunúle á' r San Soim.

Bí luéc an oileáim r'cáimrúise ar f'ei-
ceáil cao a cárlais,

Ní r'ab ríad cóin borb nó cóin vána á' r
bí ríad nóimé-pé,

Inuar a labair pé 'nír go cáirceaimail
t'us ríad níor mó á'uro, a'ir

Níor b'onn leo t'óul 'un r'páim' leir mar
b'ac léar sup c'umacéac é;

Bí r'eprean ceirceac fáimúise o'n oir-
cao r' r'uibair pé'n lá r'ín,

Don móill nó r'ead ní' ó'eam pé ácc ar
a éoir ar fearó an lae,

Bí pé á' c'atcáim clóca, 'bí r'ean á' r
beasán r'c'ócca

Ácc 'bí f'óimr'ineacé 'no'n ó'caio síó mar
níor an f'ocáimá' é.

Bí ann t'uirceac ásur béirceac, r'eped-
'oac, sol, á' r r'epéacac, r'eped-

'oime r' beacáis 'léimnaí go t'epri-
meac i m'uir

Bí 'n c-oileán beasnac r'olúise á' s an
clóca 'beánaim t'oláide,

Léana, á'ro, á' r malatá, c'pedasáca' sup
cuir;

Bí Colmcille c'ráirde buarúita na
'oáime 'feiceáil r'uasca,

Seall pé 'oabéca r'uarclatá 'oá n-aitomh-
seat ríad an Dia f'íor,

Dá 'oionnruiseat ríad 'na sc'íor'ceatá-
tí t'ubairt go t'ruiseat ríad f'ur-

caé r' f'aoirceam

Á' r doibnear seac 'no-é'p'iochnúise i
f'io'gácc Dé go r'íor.

Ácc le h-ealadám na nóimáó bí na
'oáime r'ecéca amúca,

Ní glacatá ríad ceasare uatá r' r' ní
é'io'craó leir-rian cabruúacá' leo,

Máir an t-áir fan t-éirceac, an coil-
ásur an leir-cep'ioir

So t'oi ar luir Daloir Déimeann ná' r'ab
ácc beasán 'oimeacá' beo;

Téic ríad r'eo amacé ar p'oinne 'na
mbaile go t'óacé t'oinne

San bealac acu t'oinneó mar bí'n bhac
á' s r'p'ieréacá á' scóimáir,

Bí séibeann r' c'ruatá-cár ann, san
r'úise éaloró ó luac-bár ann

Muná n'seilleatá ríad san r'pár 'no'n
Naom a béairéatá 'oabéca f'óir.

Mól a gceannp'ioic 'oabéca umúgáó á' r
c'uatá ríad ar a n'slúnaí

Á' r t'á'sair ríad Colm le t'ó'p'raé c'ors
'c'ur leir an á'ir,

Seall go t'ruiseatá pé uacá éirceacé á' r
'no n-a ma'gal go n'seúlr'ceatá

'S a n'óice b'p'ise go t'c'p'ieis'ceatá r' so-
leas'fatá iat ar láir;

Deó r'ós-é'ioirde 'oo Colm fá'iceaimail
sup séill ríad i n-am é'p'acáimail,

'S go t'p'io'craó t'op'atá r'acáimail, 'noiatá
an t'omlám, ar a r'uibail,

Deannacé na t'p'ionóide Naomíca go f'onn-
mar t'us pé 'oabéca,

'S 'noiatá umúisee sóim' b'p'io'sháir
c'p'is 'n bhac a t'óul ar seúil.

D'iaim re ceas a falamis a rphéireasó
ar an talam,
Cum so fearóasó ré fear ann fáo a'p
beasó ré 'deánam réir',
Seall ríao rín a tábairt uó, ácc ba'asair
ar san labairt leo
fa neiceannai ué n creóirte reo le nac
nslasasó ríao a córué;
ar ré "Oo péim mó sairim-beasó caite-
río mé mó ríasal a caiteam
as míuigasó a'p as beasó ná ríimne
uó áac,
ar mar rín a ríimne mé 'ocólám ó laete
rona m'óise,
a'p leannasó mé so ueo uó, ní áiró-
easó so b'ráac.

'I'p fáda mé as meadruasó ar éeacé
éuasó uó bur scabruasó,
as ríul le ríab a éreóruasó so ué, an
Chéiream Fíor;
má slacann ríab mó cómairte, 'r mó
ceasairt beir a fósium,
Racairó ré 'uasó ar fósnam, anoir
asur so ríor;
D'fúinís mé móran anróis, éreoblóire
níor r'áras le mé don tábacc nó r'acéar
ar bur rón,
asram ríab 'noir umluasó 'r san
sárta Dé a díslasó,
'S beasó ríolra 'r rón mó ríudalra má
éim an Chéiream ceairt ar bur."

Síorruis na ríaróire 'n ríuas san tab-
airtíreac uó 'n éuaríteóirí nuasó.
D'iaim ar r'eadasó leir so luasó nó sur
uó basó meara é,
bí ar tí á ionnrué,
bí náimíre éairt mar r'onnra ar 'sac
easó 'ar éionneuís ré;
ácc 'fao 'r bí ríao ar as breacnuasó
éorís 'n cloca 'rphéireasó 'r as
leacnuasó,
Cuir rín oréa éreacsal 'r éreacnuasó
a'p éeam ríao uasó i leir
so carasó éuasó ré 'un méarúisce, re-
rasí ríimne ní fearóaró,
léic ríao m-a scéaróac le r'ásal r'éro-
éigíte ó móir-éreic.

Má bí sairceacé m-a scánam bí ré
'oie 'noir le n-a fábasí,
Sphéro an cloca leir so n-árbéil 'ríom-
airt ríimne sac-níó beo,
D'aoine asur áiméir, réoc baite 'r
beacás allra,
don fearóro ní r'ab r'ásca nar slán so
n-uite leo;
Ó na ciancaí bí uob-éeamán ann 'na
amhíre i scrúé leomhain ann,
so r'omúca 'na cóimrué 'lár an oir-
eain imeairt éram,
Ríe ré 'noir so nullac cairteige éíor ar
imeall r'airise
'N áic ar fás ré loys a éruó r'ul ar léim
i muir so ceann.

D'iaim ré oréa éimís a'p fearúis ríao
ruar r'íreac,
I'p iao bí ácarac r'airíub a n-anamanna
'fásal leo,
Labair a scéamrúre so h-umal-époró-
eac a'p uobairt so r'ab ríao bur-
beac
a'p so mbéasó ríao r'éro le r'aróireacé
a córué a'p so ueo.
Bí ríao r'oréa i scráiceam, in n'sac
éasán, r'íom a'p leiceam
Bí ríul f'omórac le r'eiceál so r'oiléir
m-a n'gné
Bí oréa cumá r'usac úsbúre, bí ríao
b'irre, buab'arca, cláóire
mar so r'ab ríao i r'oró-fre ar uóe
díósbala an lae.

Ar ra Colm, 'S móir an éruaige náir
séill ríab ní basó luatce,
Rinne ríab m'obairt-re níor éruaíre 'r
oracó féim éus ar a'p bur
basó é mó ríul 'r mó mian-ra maie a
deánam uó na r'aoimí,
ácc r'aríon! cá ríab so r'aró-las, tá'n
uob san i r'oracís 'noir'
an r'ab i souinne comúgeasó a'p ar na
foclaí r'imeasó
Do r'íocé an éeamrúre r'omneasó 'ca
r'airrís 'noir le r'ásal,
an r'omneasó rín Ó Dúbbann, bunasó
énearta, múimce,
'Bí i r'oracís 'beasó i scúnaéca le
n-ónóir asur eál.

D'orruis 'n Naomí r'aoéca so h-uite san
'beir deánam móran muite,
ácc a beir 'n a baile a'p r'illeasó cóm
luasó 'r u'féiríor leo;
le léigear 'fásal ar ar míleasó caie
fearó ríao a mbeaca 'éurleasó
le éruaró-faoéar láimé 'r uileann, ríao
a scáiríre leannamnt uó;
annair beasó ceasairt le r'ásal acu éun
beir r'éro le bairceasó 'ruam u'a
a níseasó slán sac beacasó 'ruam u'a
r'ab ríao éionneac áim,
beasó ceampall beas le r'ósal a'p
mairrúir 'na éom'sar
m-a éruígeasó an óise r'oslum ué éairt-
be manac, leabair a'p beann.

Le curúigasó rín uilís a deánam, leas
ré oréa beasán éaná
a'p fuair fear ceannarac uána le i a
baluigasó uó,
basó i an uob-éam rín ciall an éruimíre
a r'asó ar fear a éruimíre,
é féim a'p r'íocé a élamne, Ó Dúbcám
Fuair an Naomí sac ullúigasó éruícuig-
ce sur bairt ré iao 'na sc'íer-
taróí,
annrín slac ré camall r'eírce 'bí so
éruaró ué r'íobairt áir,
Cuir ré r'séala ó beas 'na h-éireann 'r
fuair éirarna tuileasó cléir' áim
a éur sac don r'uo fá r'éir áim a'p i
scíom na h-óirte máir.

Maḡ bī mōrān Sḡote eile le cur i
Sḡeic aS Colmcille,
D'fās ré plān aS luēt an oileām 'r so
ēir-mōr oo pill aḡar,
D'fās ré rāsair naomēa léigeanca i
Scútar na h-impe i n-a d'iaró ann
a cur obair Dé ar aḡaró ann, 'r éoinnīS
'n uile ruo ar veir;
Anoir 'r aḡir ar uairib' éiseab ré ar
cuairte ann,
'S mōr-polar 'beolān ruair ann a' r fōS
a' r tōsail cḡorē,
Ar feab a fāogail o'a éir rin cur ré
Scóinnurbe ruim a' r rḡeir ann,
'S fá ToraīS bíob' cḡom-éuairó ar so
mnic dātū i n-f.

Cuaró Sāc reōre cūn cūn so féromēa-
māil a' r o'ēirūS ToraīS cēimea-
māil,

Bī Crēvean 'r foḡlum i n-āro-réim
ann, a' r Sḡaró a' r rīocēān Dé,

Bīcear aS teact i nḡeair 'r i Scēim ann
ar loraS naomēac' r léiḡim ann,

Bī fāo-ēuēimre foḡa 'r réim ann larca
Fuar le rḡballcī Slé;

Bī Sḡōir an oileām luairēe Sāc aic ar
fuo na tuairce,

A' r bī āro-ōnōir buairēe aS na h-uāc-
tarān 'bī ann,

Fuar ré clú maḡ ionab' beannurēe le
rāsair, rēolair a' r manaiSī,

'S mī la d'vūlleabair ar cḡannai' nā
bīob' anḡle o' r a cḡonn.

Ar feab mīle blaróan a' r cḡorab', maḡ
an Crēvean 'r ar 'r a' bḡorab',

So cinnce bī cḡom-ēorab' ar an cḡol a
cur an Naom

Sur rēol Clann léair 'maḡ éar fāirise
aS oḡaró aḡur aS maḡaró,

Larair 'r fuil aS veairab' a loraS a' r
a nḡiom;

D'fās rīab' ToraīS rēuabēa rēuora,
teampall' r cḡora loirēe, bḡurce,

An cé 'bī vūlḡeanac' oo 'n cḡean-Cḡrē-
vean nīor cēarōmāc' oo 'beir beo,

Acē o'a mēaró a Sḡeac' 'r a bḡuīnḡe
bab' éreab' rēarīnac' luēt an oīl-
eām,

A' r le beannac' Colmcille maḡrō 'n
Crēvean ann so vēo.

ANTOINE Ó DOGARTAÍ.

an Falcarrac.

CROR-MÓR COLMCÉILE.

(Cunncair na n-odaineasó ar cad fáé ná r eusaó so corais i).

O'Éirís leo i o'Corais so fona 'r so
breaš

O cunncaó 'n Cretocain ar bun ann, as
feabrušasó saé lá,

bí cléir ann as obair le tušcaóe a
scioróe.

A'p bráire 'cabaire curtó le cúram
a'p breš;

Cáine ann móran odaineasó ar Éirinn
anall (1).

So rab pobal móir líonmair 'ran oileán
ar baú,

Nuair 'riseasó Colm é féin ann baó
fáirca díoró pé.

Óir bí fáirca 'r díoró Dé ann 'r san
odaineasó ar feaca.

Aé so fóill, so péir a meara, bí don nó
so díe,

A'p so líonparó an earbair ní bfuiseasó
pé reirre ar bré,

Crór wéas-áuméa 'na deib ó'n bun so
oef'n ceann

Da máe leir a reib na n-uacáran ann;
le n-odair ceare 'fásail of so ruidail

pé a lán,
In-foéar eipe, cóir páile, ní rab rin toé
i noán,

Aé fuair pé cuairc dá mbíoró pé fá'n
mucar muš cuar

Suir cinnce so bfuiseasó pé a lappairó
le tuar (2).

Ni tuáite a éualaró pé'n nuairdeacé 'na
cuairó

Cuis an énoc ruar as sluaireacé 'r fuair
ann leac breasó éuaró

Com fáda 'r com leacán le n-uráir móir
oíse,

'Sé a uéappa suir vaicce (3) so'n úraro
bí rí;

Ceare coirrom i noimine ó imeall so
láir

Ni fácair 'n fíam le n a éumne 'riam
adair ní b'feair,

Ni rab 'noir as deapcaú acé lué ceirre
'cabaire ann,

'S as ruit le n-a seapcaú ann píll pé le
pomm.

Fuair pé rir a bí ealadanta, criochnúšce
'na scéiró,

A éus leo capuir a'p ceapnósa, rircaú
a'p uiró;

O'fán an fíam é féin feal ann as
ullnušasó saé nó,

'S noir leis pé don ceal ann de éaró
bíor nó oíse;

Lims 'n méir a béar innce annair o'a
cúro feair,

A'p éualaró ríar 'scíonn oirre, bí cinnce,
so meair,

Cós éiró cóimuiróe 'na uéamra a'p
o'oirir so uóce

So rab 'n Crór Seairca sheanra, san
eapairó, san loé.

Don cróis a'p ríe 'pé an fáo rinneló i,
Seacó-so-leic inr na ríacáin de léi-

cead a bí,
Óa éiríe coirrom eapra bí cor, ceann,

'ran dá séis,
A'p ceire n-órolais a uimine, rin

parnéir san bréis;
Ar a beac criochnúšce cóimúšce (4) baó

'Sí béar shearóeamail mar ónnair le
h-air ceampail Dé;

Aé caróe 'n uóis in Éirinn a bfuir-
ríe i 'nonn

O máirín na Cróire, 'cóir ríeibe, so
Coirais na o'Conn?

Bí coill ólué an eiré rin ríor beagnóe
so muir

De eirinn móra ára, suimair, fuinn-
reos a'p uair,

'Béar reirre bealais le seairrú 'r le
slanaró so ceair,

Aé baó uóis a ráir 'ran crean-am
éualaró eair;

O'oirir ríar le h-éireacé 'r noir b'fada
an móill

So rab ríse oíreacé reirre 'mac
ríor ríor an coill.

Ar an fíam bí áro-šaircear a'p o'ainn-
mú lá

Ar a mbéirre a h-árušasó so saimín
na eiréa.

To éumniš móh-buróeah ann aš an Lá
 leašab' mac,
 'S éuaró 'štonn ošre so vian ann, nšor
 'omšom somneac,
 Le h-šne so bšear 'šá cošál so mall,
 A'š bš ešre a paóeah le rompušab' an
 ball;
 Aš bluc éumne aómaro cupreab' 'n
 émor 'noš 'n a luše
 A bš searšea a'š veánea so špešreaca
 oš,
 Bš pópai oš ceanglušce (5) aš an com-
 nišeb' éuaró-šreim,
 A'š vešrecaš so pab' anšle 'éabaipe
 eutoró paoi éom.
 Eadaiš eapmnišce a'š eomaine bš piao
 šnošeb' uluš
 Nšor éall piao don moimeine aš feab'
 naoi n-uaipe a' éluiš
 Šiò šup éuc cupla cioé nšor éupš pšn
 ošca p'ab,
 Nšor šlac piao forcab' nó reic' aéc aš
 šuaršeb' aš pab,
 So Manšreš Ráicee bš piao 'ceannab'
 an ašaró
 'N aic a mbéab' rompa fáilce a'š ošm-
 eap' bšeaš pérb,
 Bš neice 'uš šlearta 'š ab' pšarca an
 clap
 Aš an mšrešál beab' pšarca ro-blarca
 so seapš.
 An aic pšn oo pšoié piao le nóin beaš
 an lae
 A'š iab' pánušce claošce map' b' ašp-
 ceap' éuaró é,
 'N ošab' nišce a'š šlanca 'un pšomne
 oo pšuró,
 'S so paupšš bš pšannea coša bšó a'š
 poša nišce;
 O'š piao ašup' oš piao so pab' piao pu-
 bac' pácaé,
 Éan piao a'š éeol piao map' bš luéšapš
 an éac
 So bšuarš piao so h-áomail an pab' pšn
 ve'n epluše,
 'S so pab' na bšrešre com' ošmšamail 'š
 com' fáiceamail a'š bš.

Seal seapš mšoiaró pšomne mšear Colm
 so mbéab'
 Fáill ašce pa éomne a pšocúr a léi-
 šeb',
 Éuaró so ošci a élóca m-a šcomnišeb'ab'
 an leabap
 Aéc šio šup éuaršcaš šac póca so mšon
 a'š so móš,
 Aš an pšom bš eom-imnišce nac' bšuarš
 re ann é,
 Aéc so eobann oo éumniš 'bšic' š'a
 léišeab' 'ošap' an lae
 Éuarš an leab'-eab' na Mšaróme nušap' a
 leušeab' ašp' šlacórb'
 'S šup' páš aš a Láim é aš leic' ann 'n-a
 luše.
 Pšill re 'n-a éumnišce a'š o'innš map'
 bš,
 A'š o'šapšniš cé'n tuine le Láin-éol a'š
 'obéš-éomšce
 B'éab' com' maic a'š com' šarac' 'š so
 bšuišeab' an leabap' oš
 'S beab' re ašce map' éapa 'šeo' 'š mšapš-
 pšab' re beo;
 Šan pšurcab', Šan mšleab' šeobšaró 'n
 leabap' i n-a luše
 Paoi ešceošai eulim paoi ó searšeamn' 'š
 ó šacó.
 "Oo'n ceacšaire beapšar' má bšonn ašp'
 mo neapš
 Don éuiceam' a'š veapšar' re féin a'š beapš'
 ceapš."
 Bš óš-manac' i Lácašp' 'bš éapšaró a'š
 umál
 A'š o'šoncušš an bšéapš' reo' ošul' ašp' an
 e-pšubal,
 Éuš Colm oš beannacé a'š o' mšéiš re
 lešp,
 A'š b'šaró leo aš pšannacé so mbéab' re
 ašapš;
 So eapšaró 'š so clušce oo pšoié re an
 pšub'
 Nš veapšmaró nšor šapšce 'n pšubal ceab'-
 na ašpšam,
 Nš pab' don móšle' annpšn ašp' aš pšceail
 an leabapš
 Aš ešceall eulim ó bšapš leice mašce 'n
 érb' mšoiš.

Ní bfuair an leabhar deor nó doiríó ó
éioé nó ó Shéin,
bí ré ceolairé élan foluigece faoi reia-
táim an éim,
bí an t-óigsfeair níor fáime 'n-á dá
bhuigeadó ré moll (6) reor
tós ré 'n-a láim é le lúeááir a'p bhóo,
In-a bhollac do éuir, a'p ainmín éus a
aááir
áááir an an níuir 'p o'fás na háro-éuire
'na áiríó,
So héaróim 'p so háiciré (7) so
Ráicee do éuaró
áááir éuis an áicte 'bí áe fáiceam so
cruairó.

Sín an bhuáir an leabhar 'reacá i Láimíó
an Naomh,
Bí a'p Colm áéar móir, Láir a áááir tuar
le h-aóib;
Dubair so rab ré an-buibeac 'p so oca-
bairfeacó mar sheall
So reanaimail, rial-éhorbeac nó'n manac
a'p bail;
"Ábriac ré féin ead ip cóiré doim a
éabairce,
má tá ré ááam fá n-a réim ní béiró áise
áce Labairce,
Luac raóáir máie éuill ré, 'p ní móir
fá mar éuaró ré 'p mar bhil ré 'p a'p
ron éruabála an lae."

D'iair an manac seair-rpár pul a
reabairfeacó a bheic
Le rmaoineacó a'p an éár in áic rhuimínis
i leiré,
Éuaró so o'ce fionán a'p o'fás an éaire
faoi
Mar bí clúir a'p beic éirionna, 'na Naomh
a'p 'n-a faoi;
Bí an t-ább so móir corruigece le h-éaró
a'p éaró éhorbe
Fá'n éhor-móir 'dul so Corraís 'p nac
i Ráicee beacó pí,
Comairínis ré 'n t-óigsfeair i a iarrató
ó'n Naomh,
á'p ré, "Labair leir so éhorá 'p ná loc
in 'do Shíomh."

D'éirís 'n manac a'p rime Síomh 'o
réir rin so beo,
'S mar deir reanacáirée linn níor b'áon
pléiríní rin oó,
Éuis Colm 'o shuir a'p san móill leir
'o Labair,
"Má'p fíú mé aon tuair fá so deus mé
tuir eabair,
'Sé a iarraim mar páise a'p meairaim
sup éuill,
An éhor-móir a fááir 'pan áic in-a
bhail,
i o'Corraís tá na ceampaill 'uis beirigece
so leor
fás an éhor reo i Ráicee mar máire 'p
mar reoir."

á'p an Naomh bameacó reangadó, áon
focal níor Labair,
fásáó é san rphangadó (8), san mócu-
sáó, san meabair,
Deairínis a'p bánuis a'p sómuis a óac,
mar le h-iarrató com óána ní rab ré
áe b'ráe;
áce éus ré a sheall 'p ní rab léigear a'p
an rceal,
Labair ré so mall mar beacó tuime faoi
néal,
"Óró beánca mar deir tú a'p beirim
tuir í,
áce ip cinnce sup éuir tú mó rún a'p
neimhíó."

á'p luce na círo bí iongnacó fá mar
éiróenús an lá,
níor b'é rin 'o fionán, bí a'p doibneair
a'p réá,
áce bí Colm faoi buaróirce, bí ré éaróce
san so,
'S ní éaimac ré a'p éuarce 'un na h-áice
níor mó;
ní beáim fionán fáilúise 'p níor élac
ré áon ror
So bhuair doime bairúige 'éuir 'n-a reá-
raim an éhor,
So raimsean 'p so láiróir 'o éuir ríacó
tuar í,
á'p baó i an batt áluimh, a'p an áic áe
cui' gnaoi.

Ní rab a léitéro eile 'pan tuairceairce le
fásail

Δαδὶ ἱ Ἰσθμῷ Κολμείττῃ Δὲ β' αἰσπτε ἰ
 Σκάτῃ;
 Μῆτε βλαδῶδαι πονα πέδμμάρ ὀ' εἰλνῆῖς
 ἕαρε λά Δη Λά
 ἽΣ ὀδ' ἡ Ἰσθμῷ, Δη πέδῶ ἀη τῆαμνα, τῆαδῶ
 ὀηόηρ Δ' ἱ Σπῶδ
 Σὸ ὀαμῆε λῆε πέηηετα ἴσπτε ἡαμῆη-
 ἕη, ἱ Ἰεατῆ
 ἽΣ ὀπᾶδ ἀη Ἰσθμῷ τῆαδῆα βηῖεε τῆε
 ἡαηῖη ἡα ἡαδῆ;
 ἱ πέη-ποηῆε Κῆεε ἱη πέδῶ ἱ ἡ-Δ λνῆε
 ἽΣ ἀηηηῖη βῆρῶ ἱη πέδῆα, ἱη ὀόηε, Δ
 Ἰὀδῆ.

1. Tory islanders when going to, or returning from mainland, say

"Cá muid as tut, so h-Éirinn,"

i.e., "We are going to Ireland," "We are returning from Ireland,"

as if they regarded themselves as belonging to a

separate and independent kingdom. Up

to quiet recent times they had their own

island king, but the modern trend to-

wards democracy and Republicanism has

caused the prestige, powers, and pri-

vilages of this potentate gradually to

diminish and fall into abeyance, until,

finally, a similar fate to that of so many

other royal lines has befallen the Island

Dynasty, and its last surviving represen-

tative now lives in voluntary exile and

peaceful retirement on the mainland at

Magheraroarty, far removed from all

State worries and responsibilities. Even

yet, however, the islanders claim, and en-

joy many exemptions from the statutes

and tributes to which the rest of the

Irish people have to submit.

2. Along the whole seaboard of

Cloughaneely, and for several miles in-

land, the geological formation mainly con-

sists of greyish or dark-coloured rock of

brittle texture, overlaid at a few places

by patches of thickly-strewn granite boul-

ders. There is no suitable material for

stone-cutting, dressing, carving, polish-

ing, or monumental work. But along the

bases and slopes of the mountains there

are inexhaustible supplies of vast granite

slabs or flags of varying thickness which

are excellent for such purposes.

3. *Dáite* *dved* for intended for, pre-

destined, fore-ordained, allotted. Very

common in the spoken language in Done-

gal in such phrases as "Sim an bair a bh

dáite nó," "Ní rab pé *dáite* nó

teac ahar so h-Éirinn níor mó," "Cá

an páirc-mór *dáite* nó Séamur,"

"Cairé atá *dáite* nóim'á?"

4. *Ísce*, *uisce*, *uisce* are pronounced

as one syllable, i

5. *Ceanntaisce*, local alternative for

ceanzaisce.

6. *mol*, a heap or pile, a collection of

any objects.

7. *Aictiúe*, literary form *aictiúe*.

8. *Séamur* is literary form *seamur*.

ANTHONY Ó DOGARTAIG.

An Falcarradh.

I gCUMHNE AR AN CHAIRD-
NEALACH O'DOMHNAILL.

Ta Eire 'gol a's ní gan fath, is bronach
ta a cas,
An mac 'badh dhílse 'doil sí riamh ta
sciobtha ag an bhas;
Is duthrachtach a d'impidhmid go bhfuig-
fidh againn é,
Acht faraoir gear goirt! do chailimid e—
badh sin naomh-thoil De.
Bhí eolas ar a threithe's ar a chail ar fud
an domhain,
Ní h-iongnadh é a bhas a bheith 'na
adhbhar cradhtha 's bróin,
Acht sinne r' chomhuigh se 'n-ar measc
's d'a dtug se gradh a chroidhe,
Is orainn 's truíne 'n buille 'gus is againn
's geire 'n chaoi.

Badh naomhtha, uasal, onorach a chaith
se rith a shaoghail,
Ariamh ag meadughadh gloire De a's
maith a thire dhú;
Badh leigheanta, stnamtha, curramach a
uairéor. ag se a thread,
Ag talhairt cabhrach agus cosanta i ngach
carr doigh ar fhead;
Badh eagnaíche, taigseach, ceillidhe é ag
coiste no ag féis,
Ag crínniughadh no ag comhairle badh
d'ádhach's go bhí,
Ag cur teabhais ar tuete in ádhach's go
bocht fríd Bhord na gCeamtair Cumbhang

I n-a oige badh laghach coir é a's mar sin
curaim do mhair,
O'n éiríthan go dtí n' chomhnair bhí meas
a's gnaci na ndaoineadh air;
Bhí se, gcomhuidhe umhal d'a uachtarain
a's díbhíreach 'gcionn feighinn,
Bhí se dhísteanach d'a chomradaidhthi a's
caomhamaíl i n-a mheinn;
Ar scoil's fríd chursa Colaisté chuaidh se r'
agaidh le brigh a's neart,
I ngrach posta rímh a lion se rinne se
dualgas gior a's ceart;
Gach maith 'bhi ar a chumas go fommhar
choimhlíon se,
A's bhí mor-thoradh ar a shaothar dian le
rath a's beannacht De.

Bhí ard-ghradh aige 'r an Ghaedhille 's
rinne se moran ar a son
Fríd an Fhéis agus Crunn Eithne a cheap
se 's chuirM se 'r bun;
Go Colaiste na gCeithre Maighistir thug
se oidi; Dhúin-na-nGall
Ag deamhnaí stuidéir ar an teangain-ni
rabh síod leisceamhail 'riamh no mall,
Thug se air, na h-onora, gcomhuidhe di
gach aife, ocaid mhór,
I gceamhant Thír-chorail fuair se
folldíghidhe moran leabhar;
Labhair se fein le rimead i 'i ngach aon
ait a d'fhoit,
A's mhóir ariamh d'a dhaoini i a chleach-
tughadh mar badh choir.

'Nois togfaimid leacht aluinn ard le
h-onóir a thabhairt do,
I Skair no h-Eireann a's na h-Eaglaise
beidh a ainm 'choidhche beo;
I mbaile Leitirceanaínn, go so-fheicstonach
ag each,
Ag coronghbadh na n-ard ara, d'fhag se
caimhneach na go bhfadhach;
A's ríod Dúogúche-e Reannaonoth i ngach
aon ard a's roimh
Na, tighthe-pobail a's na scoileanna a
togadh le n-a linn,
Fuair se beaúgne, droichid, ceidheanna
do gach aif 'rabb síod de dhíth,
Ní d'earn se taillighe i leas a mbunaire i
bpoimtie bheag ar bith.

Beidh a tneagasc a's shompla mar reat-
eolais ar ar slighe
'Ghar seoladh ar an rod a thriallfaimid
le curceamh 'n bhogh;
Lean se comh maith sin eisíonpliar a
ghaoil, Naomh Colmcéill,
A's go síreá gurbh 'e'n sean-Naomh fein
arus 'un tsaoghail a phill;
Le gach subhnaice solaiseach Críostaíche
bhí a chroíche 's a anam lan,
Baon é a minn 's a ghidhe a mhuintir a's
a thír'bheith saor a's slar;
Badh Ard-Ihaoiseach gle na h-Eireann é
a ar gheill an tur go leir,
Ar bí'nionsa breagh na h-Eaglaise,
Ceann-urraith's f'laith ar gCleir.

Acht mí a chuideamh cailte, ta se ag
faire orainn go foill
O n-a ait i n-arus neamhdha imease
aoluhus agus ceoil,
Ag guidhe De le sinn a chosaint o lucht
treascartha 'gus fill,
I Bhfochair Sar-Naomh Eireann, Padraic,
Bríghid, a's Colmcéill;
I gceirt na bhFlaitheas ta a mhaithes do
ghaedhíll, do Eirinn ghlaí
Níos mo 'na r teadh a bheatha, ta se níos
cumbhachtaighe 'bhfad anois;
Do 'thuille se síod'hain síorruidhe—níl
feidhm níos mo a rath—
Badh dúine Le Dia 'riamh é, a's le Dia
'gus a ta.

ANTOINE O DOCHARTAIGIL.

AN RIDILÉIR FÁNAĀ.

FOIN: "scribain."

maip 'bí mé ós tr tomáa fíon a. fíuhtar
 oróce 'r Lá
 45 Feinn 'r ós ceol, fásáil foimn ve'n ól
 'r 's plamaí leip na maí,
 ní páb teac nó tóid nó beacáe nó bó le
 h-imairé 'neanáin nam,
 áct biot i ríob, fíon sóid fós, maip tá mé
 'nepea moiu
 bí n'fíonol óil, mo éuro ve'n tpeogáil,
 dáó leon ve maon liom i,
 céao plán vo, fíonol le mí éairí fíonol 'r
 moip fíonáim me 'máim le maon,
 le Seipe 'r Spéann, an fíonol vo éann go
 Shéomait le m'úe.
 'r mí aiprócaim áit le éann an Seáit, fíó
 Sup b'uarál áno a proce
 dáó fáim mo éporúe 's furba na ríúe,
 San t'poblóir iní an t'póagáil
 Plal-fáilce bí ngacáon eíú San v'fíacáil
 p'íam a v'íol,
 ó Sáe peap áf' ánaoi, puáipear Sean áf'
 S'naoi áf' áit fíonol fíonol 's c'íon
 ní páb eap'íol, fí, nó b'neiteam v'íúe,
 mbíon o'p'ea caoi ní b'feap'í.
 Ba t'úe na Genáin, na Seop, fína láim go
 Le Seó L'arip'íom,
 bí oim áó, San cuibáir nó eap'íó le mo
 ipioim v'íacáin t'p'om,
 mí poip le fíon nó mbíon i t'p'áe, ós
 peno go pap'íam,
 S' bíod oim fíon maip a éróim buíbean
 b'ped' f'á coime fíonice eap'íam.
 Ó'n té 'bí ng'raim vo éóú b'íon-fuaim nó
 céoil an ceo, 'r an cian,
 áf' le n-a'íam v'á b'p'íú 'n c'ím áf' v'áip'
 maonáí a b'p'íam
 Fíon óú áf' p'ea — eap'íam, fíon áf' beán —
 ó mo feinn r'le áf' p'óú,
 'S ar n'v'íúe b'íon f'íon l'ón f'íonle áf' f'íon,
 coim h-éap'íac a'íbeacé Le.
 maip fíon vo maip, t'p'áil maip áf' f'íon ó
 t'úao 'r ó t'p'ar f'ian t'ip,
 San Sp'iam San f'íonáin, mí eap'íam nó e'íon
 bí na v'íonice v'íon, 'n Sáe áit v'á' f'íon áf'
 c'inea tá i n'áe dáil,
 áct ní b'p'íú áf' f'íon go b'p'íú pláip áf' b'íac
 áf' Seim v'íon na v'íon.
 F'íon oim l'óe pá mé beicé bóce, 'r náe
 b'p'íú áf' am t'p'íó nó maon,
 Ce'n ma' an t'p'í, ós mece maip f'íon, ní
 beio t'íon 'n a h'v'íon p'íon,
 i v'íonice eap'íam t'íon nae am'íon bí áf'
 Slánu'íe b'p'íon le n-a'íon,
 'n-á' f'íonáine f'íonol go h'f'íon áimáil San
 f'íonáil, Le Seá a c'ím.
 f'íon 'n áf' coip 's t'p'áil 'r eap'íam maip
 éleacé mé 'p'íon v'íon l'ón nó f'íon,
 maip f'íonáine é'íe, áit tá dia maí,
 Seóao ma'í f'íonáine v'íon,
 'r Seip'íe mo Le ní f'íonáine mé San áf'íon
 e'íonáine coim,
 'S tá mo v'íonáil buan go f'íonáine euan
 Le mo C'íonáine b'p'íon 'r an Slóip.
 ó Sáe v'íonice táf' Sup b'e mo Sháil, beicé
 eap'íam Le Seá Sáe t'p'íe
 má e'íú an b'p'í, ní h'v'íon mo eap'í, beicé mé
 f'íonáine, f'íonáine, San f'íonáine,
 Suap'íon mé go c'ímáil Seipé, an f'íonol Le
 mo t'úo,
 áf' beán 's b'p'íe go mb'éro oim páe' Deicé
 f'íonáine meice ní maon.
 "Roupe 'n Róto."
 ANTOINE Ó DOICARÁIL,
 An Fálcaip'íe.

a n
 An
 ANTOINE Ó DOICARÁIL,
 An Fálcaip'íe.

*The brother and sisters of the late
Alice Doherty
thank you most sincerely for your kind
expression of sympathy in their
recent bereavement.
The Holy Sacrifice of the Mass will be
offered for your intentions.*

*Falcarragh,
Co. Donegal.*

October, 1922

DEATH OF DISTINGUISHED FALCARRAGH LADY

Deep sympathy is extended to the relatives and friends of Alice Doherty, daughter of Gaelic scholar Antoine O Dochartaigh, Falcarragh who died recently at her home after a few months illness, deeply mourned by all who knew her because of her friendly, unassuming nature.

A native of Falcarragh, after primary school in Carrw-cannon N.S. and second school in Strabane she graduated from U.C.D. with a degree in arts, commerce and a diploma in higher education.

After working as administrator in the Inland Revenue in Belfast, she retired some years ago to the family home in Falcarragh.

Her funeral Mass in St. Finian's Church was concelebrated by Fr. Patrick McShane, P.P., and Canon Hugo Bonar, P.P., Derrybeg, a cousin. Among the other clergy present at wake or funeral were Rev. Patrick Gallagher, P.P., Carrigart, Rev. Hugh Sweeney, C.C., Gortahork, Rev. Seamus Meehan, C.C., Stranorlar, Rev. Sean O'Donnell, P.P., Middlesborough, Rev. Michael Sweeney, C.C., Cnoc Fola, Rev. Sean Gallagher, Holy Cross College, Falcarragh. She is survived by her brother Mgr. Patrick G. Doherty, Visalia, California, U.S.A., her sisters Maureen and Ann, Falcarragh, Mrs. Rose MacSweeney, Donegal Town, Mrs. Winifred Darnody, Dublin, Mrs. Kathleen MacFadden, Downings, brothers-in-law and numerous nephews and nieces.

Doherty — The brother and sisters of the late Alice Doherty, Falcarragh, wish to thank most sincerely all those who sympathised with them in their recent bereavement; those who called at the house, attended the removal of remains and funeral; those who sent Mass cards, seraphic certificates, messages of sympathy and floral tributes. A special word of thanks to Fr. Patrick McShane, P.P. and Canon Hugh Bonar; to the nurses and doctors who attended her, and to all our neighbours and friends for their kindness and help. The Holy Sacrifice of the Mass will be offered for all their intentions.

DONEGAL

Derry Post 20/10/1984

and a helping hand in time of stress or need. She had a string of friends but confined her activities to the care of her husband, family and home. She was deeply religious and was very often a source of strength to those in trouble. The funeral to St. Atha's Cemetery, Clar, one of the biggest seen in the district for a long time, the large attendance reflected the esteem in which

Sympathy is extended to Mrs. Maud Bustard and Mrs. Greta Irwin, on the death of their sister, Mrs. Ethel Parkes, which took place at Druffin, Inver.

Sympathy is also extended to Mrs. Rose Sweeney, Drumcliffe Terrace, Donegal, on the death of her sister, Mrs. Alice Doherty, Falcarragh.

Derry Post 19/10

will, on the death of their sister, Mrs. Ethel Parkes, which took place at Drumfin, Inver.

Sympathy is also extended to Mrs. Rose Sweeney, Drumcliffe Tce., Donegal, on the death of her sister, Miss Alice Doherty, Falcarragh.

The death occurred suddenly at his home in New Row, Donegal, of Mr. Gerard O'Donnell, a member of a well known Donegal family. He

SEAN-TAOISEAC 1 SCUIS NA
SAEUILSE.

DÁS ANTOIME UÍ DÓCARTAIS.

Ar tseact ar an bhíre nó as an Chúir ar an Fál-Cairiac Oia Maire, labair an Dheireadh, LuGARó Dheachac, fá bAr Antóime Uí Dócartais, asur pinné combhóin le na teaghlac asur le na daoine bhinncheada.

"I' slúin tearmataimuil an slúin acá'n Éirinn inniu," agra'n Dheireadh, "asur na daoine a fear fá Deáman OaoGail asur a éirio asur o'oirpís ar ion na tíre—i' minic a Shícear tearmata ogra, asur iao beo 50 fóill. I' mar pin a b'i'n tseul as Ancoine Ó' Dócartais. Sean-taoipeac i sCúir na Saerúise a b'i ann. Di pé ar na fearab calma úo a Lar ceine i n-Éirinn naé múépan 50 b'iac. San am nuair naé naib as Síur na Saerúise acé beasán capao asur sup iomaoac a námbro pinné Mac Uí Dócartais obair feact b'ear le n-asaró Munniceir Tíon-aill a éreorú ar plúge a leapa asur ar bealac na fíor-náirpímaicce. Nuair a táme Tomás Dán Ó' Concéanainn 50 Tíreóall mar a ceuro éiméne fá Conn-pao na Saerúise, t'roca blaóan ó roim, i' beas tuine a b'i coitceanaé Láim éu-toigce a éabairt to'n Conn-pao úp. Da eúr masaró asur Sáire to'n ceuro i' mó te na daoine a éimprein fá na fíir asur mná i mDalle-déa-Cliac a b'i as toul i n-áirceamhlac asur i reafóreacé fá t'caob te'n Saerúis. D'i'n Saerúis as fá-sáil báir asur Ml' daoine fálanca na n-áirpíre úo naé bhíre." ar an tseul an t'pao 50 mbéao Clain na n-Saerúeal com Sapanac leir na Sapanais féin. Uí mar pin a b'i'n fear usal éiróda acámuio a éaconeao inniu. D'i' a fíor aise supab i'n Saerúis an fear ba usale to' pás ar feacé pinnpíir asáinne asur naé t'roicéfacó Uinn Éire a eúr ar a bonnab áirpe mura

follows :

Messrs. Beecroft, Sons & Nicholson offer for Sale by Tender the Stock as per Abstract, in one or more Lots.

Parties tendering are to satisfy themselves as to condition and description of Goods and as to Prices. Errors in Quantities will be allowed before clearing.

The Lot or Lots shall be removed by purchaser on completion of purchase, previous to which payment must be made at our Offices in cash or bankers' draft.

If the Highest Tenders for any Lot or Lots equal the whole, the Vendors reserve the right to declare the purchasers.

SEAN-TAOISEAC 1 SCUIS NA
SAEUILSE.

DÁS ANTOIME UÍ DÓCARTAIS.

Ar tseact ar an bhíre nó as an Chúir ar an Fál-Cairiac Oia Maire, labair an Dheireadh, LuGARó Dheachac, fá bAr Antóime Uí Dócartais, asur pinné combhóin le na teaghlac asur le na daoine bhinncheada.

"I' slúin tearmataimuil an slúin acá'n Éirinn inniu," agra'n Dheireadh, "asur na daoine a fear fá Deáman OaoGail asur a éirio asur o'oirpís ar ion na tíre—i' minic a Shícear tearmata ogra, asur iao beo 50 fóill. I' mar pin a b'i'n tseul as Ancoine Ó' Dócartais. Sean-taoipeac i sCúir na Saerúise a b'i ann. Di pé ar na fearab calma úo a Lar ceine i n-Éirinn naé múépan 50 b'iac. San am nuair naé naib as Síur na Saerúise acé beasán capao asur sup iomaoac a námbro pinné Mac Uí Dócartais obair feact b'ear le n-asaró Munniceir Tíon-aill a éreorú ar plúge a leapa asur ar bealac na fíor-náirpímaicce. Nuair a táme Tomás Dán Ó' Concéanainn 50 Tíreóall mar a ceuro éiméne fá Conn-pao na Saerúise, t'roca blaóan ó roim, i' beas tuine a b'i coitceanaé Láim éu-toigce a éabairt to'n Conn-pao úp. Da eúr masaró asur Sáire to'n ceuro i' mó te na daoine a éimprein fá na fíir asur mná i mDalle-déa-Cliac a b'i as toul i n-áirceamhlac asur i reafóreacé fá t'caob te'n Saerúis. D'i'n Saerúis as fá-sáil báir asur Ml' daoine fálanca na

THE PASSING OF A GAEL

Quartly Journal 28.10.1932

TRIBUTES TO THE LATE MR. ANTHONY

O'DOHERTY, P.C.,

AT FALCARRAGH DISTRICT COURT.

As reported elsewhere in the language in which they were spoken, eloquent tributes were paid to the great work of the late Mr. Anthony O'Doherty, P.C. for Irish and for Ireland, at the sitting of the District Court in Falcarragh on Tuesday. Speaking in Irish, Justice Walsh said that they met that day under the shadow of a great sorrow, and he wished to express his sympathy with the family and relatives of the deceased. It was a forgetting age, and men who had served Ireland well were often forgotten in their own lifetime. That was to some extent true in regard to Anthony O'Doherty. He was one of the old heroes of the Gaelic League in Donegal, and had with voice and pen championed the language cause when its friends were few and its enemies many. When, thirty years ago or so, Thomas Ban Connamon came to Donegal as the first organiser of the Gaelic League, most people were readier to make fun of the new League than to help it. Irish was dying, said the wise-acres, and the sooner it was dead the better. The salvation for the country was for us to become as English as the English themselves. That was not the view of the noble man whose loss they mourned that day. He realised that their national language was their noblest national heritage and that Ireland could only be made great again by restoring Irish to its rightful place in the life of the nation. It was for that reason that he endeavoured as a teacher, as a poet, and as a writer to stimulate the people's love for the language. He was a man of fine culture and learning, whose great idea always was to make the light of Ireland shine before men. "But where is the good in talking?" asked the Justice. If he were to speak for a fortnight he could not make the young generation understand what the early Gaelic League pioneers, like Anthony O'Doherty and their friend, Hugh Duffy, the Clerk of the Court, had to do and had to undergo in the work to which they had set their hands. Others, who certainly were less modest and hardly as disinterested, now reap the fruits which the old heroes of the movement sowed, and their forgetting race hardly gave a thought to the men who had worked in the springtime and ploughed the furrows. But it was all before them in a better world, and their prayer that day was that Anthony O'Doherty might soon get from God the reward that they believed he had earned by a noble and a useful life.

Mr. Hugh O'Duffy, Court Clerk, in an eloquent Gaelic reference to the deceased, endorsed the references of the Justice.

Mr. Frank Sweeney, solicitor, joined in

the tribute to the late Mr. O'Doherty, who, he said, was a personal and intimate friend of his almost from childhood. It was generally regarded that Mr. O'Doherty was one of the pioneers and one of the most enthusiastic helpers and most brilliant lights in the language movement. Besides that, he was a man who incorporated all the qualities that went to make up the perfect man. Besides being a perfect-living Catholic, the late Mr. O'Doherty was a man who always identified himself with any social movement that was for the benefit of the locality and the people. It would be extremely difficult to get another man to take the place of the late Mr. O'Doherty.

Mr. P. O'Donnell, solicitor, also spoke in Irish, and said the death of Mr. O'Doherty was mourned not only in Cloughaneely, but throughout the RosSES, where he was generally popular and most highly esteemed.

On behalf of the local Gardaí, Sergeant M. Baker associated himself, also in Irish, with the tributes to the late Mr. O'Doherty, and the condolences extended to the bereaved relatives.

NOTABLE GAELIC PIONEER

The Standard Nov. 5th 1932
Late Mr. A. O'Doherty's
Work For Language

AN ABLE WRITER

A notable figure in Gaelic life and letters has passed away in the death of Mr. A. J. O'Doherty, ex-N.T., Falcarragh, Co. Donegal. A Gaelic pioneer, who had a remarkable command of the native tongue, and a wealth of Gaelic traditional lore, the late Mr. O'Doherty was a distinguished Irish scholar, author and educationist, and a native of the Rosses, Co. Donegal.

In the early 'eighties of the last century, Anthony J. O'Doherty taught Irish in Cruit National School with conspicuous success, when there were few National teachers capable of doing so in all Ireland. A most efficient bilingual teacher, he was a man possessing a rare combination of high qualities and a literary ability of no mean order.

Some 40 years ago contributions from his versatile pen began to appear in *An Gaothai*, of Brooklyn, which were much admired on both sides of the Atlantic. His collections of Irish religious poems, prayers and proverbs have been appearing in the Irish provincial Press over many years, and his own original Gaelic poetry has been much appreciated in Gaelic circles.

WROTE FOR THE "STANDARD."

A Gaelic poem from his pen was published in *THE STANDARD* some years ago, descriptive of the parish of Cloghaneely and its Columban associations.

About 30 years ago a treasury of Irish prayers and proverbs which Mr. O'Doherty had written down from his venerable mother's lips appeared in the "Derry People." They breathed an atmosphere of Gaelic sanctity and religious fervour. These literary treasures have been snatched from oblivion by the industrious pen of Mr. O'Doherty to the consequent enrichment of Gaelic literature.

The author of a series of graduated Irish school readers published under the auspices of Dáil Uladh, the late Mr. O'Doherty undertook to publish a modernised version of the "Pursuit of Diarmuid and Gráinne," which is an excellent rendering in graceful prose of that classic tale. He was engaged, some years ago, in the compilation of an Irish prayer-book, which it is hoped will be published in the interests of the language.

ADMIRER BY CARDINAL.

As Professor of Irish at the Ulster Irish College, Cloghaneely, and at the Four Masters' College, Letterkenny, he displayed the high qualities of scholarship which distinguished his work. There were few Gaelic scholars of those early pioneers whom the late Cardinal O'Donnell admired more highly than Anthony J. O'Doherty, and the admiration was merited.

The historic Columban Celebration of June 9th, 1897, held at Gartan, the birthplace of St. Columbkille, and at which the late Cardinal Logue and Cardinal O'Donnell addressed the assembled thousands in the native tongue, owed no small share of its success to the organising ability and energy of Mr. O'Doherty, whose address in Irish that day was eloquent and moving, and worthy of a great occasion.

In more favoured circumstances a man of the unique qualities of Anthony J. O'Doherty would be a national figure, an inspiration and a guide to every noble effort and worthy achievement.

Solus na Glóire dá anam vasal.

A GREAT GAEL PASSES AWAY.

Gaels all over Donegal, and, indeed, throughout Ireland, will learn with profound regret of the death of Mr. Anthony J. O'Doherty, ex-N.T., one of the finest of our Irish scholars. It was my privilege to have enjoyed acquaintance with Mr. O'Doherty, and, like everyone else who knew him, I was deeply impressed by his sterling patriotic qualities and deep attachment to the language. No one worked with greater zeal, though quite unostentatiously, than he, his whole life being virtually dedicated to the furtherance of Gaelic ideals. His death deprives the nation of one of the most unselfish and uncompromising champions the national language had, and constitutes an irreparable loss to a cause that never had a more sincere, self-sacrificing or disinterested protagonist. May he rest in peace!

OBSERVER.

I remember an essay written by the late Anthony O'Doherty (author of a good Irish lesson-book) on old times in The Rosses; one of the best bits of social history ever printed, but now lost in the files of some newspaper. The author described, among other things, the wheel-less carts which were used in The Rosses within long living memory.

◆ ◆ ◆
HE SAID that there were hardly any roads in that wild and splendid region of the Donegal highlands, a hundred years ago. Accordingly these strange carts were needed.

◆ ◆ ◆
**Plenty
of Brigids.**

IMAGINE a common cart with the shafts continued backwards through the axle, out beyond the back-board until they reach the ground. Then suppose that there are no wheels. The cart then is supported by the shafts, one end, shod with iron and resting on the ground, the other supported by the straddle of the harness.

I have seen one of these strange vehicles in use on an island, but never on the mainland.

Antoine O Dochartaigh

Ar Dheis Dé go raibh a Anam

Séamus Ó Searcaigh do scríobh

NUAIR a chuaidh mé a dh'amharc ar Antoine O Dochartaigh fá Lughnasa s'chuaidh thart, níorbh' fhada mé ag caint leis gur mheabhruigh mé in m'intinn nach gcuirfeadh sé an geimhreadh tharais. Níor fhéad sé ach cupla focal a rádh go dtáinig giorr-anál air, agus thuig mé as sin go raibh an croidhe ag tabhairt suas aige.

Is fada go bhfeicimid a leithéid aríst. Ní feasach mé i nÉirinn indiu fear is fear a raibh deis a labhartha aige i nGaedhilg agus i mBéarla 'ná Antoine Óg (mar thugadh muintear na Cruite air). Ar an Chruit, 'sna Rosaibh i dTír Chonaill, a rugadh agus a tógadh é, agus is ann a chaith sé a mhór-chuid dá shaoghal ag teagasc scoile.

B'óg a chuir sé suim i dteangaidh a shin-sir. Nuair a chuir Cumann Chosanta na Gaedhilge "Tóraigheacht Dhíarmada agus Ghráinne" i gcló bhí sé ar na chéad-daoiné a fuair an leabhar, agus is cumhan liom é 'gá rádh liom nach raibh focal sa scéal nach raibh a uncail, Micheál Eilise, ábalta ar a mhíniú dó. Bhí Gaedhilg thar an choitcheanntacht ag Micheál agus is cinnte gur uaidh-san a fuair Antoine an mhór-chuid de na foclaibh neamh-choitcheannta a thigeadh amach go nádúrtha uaidh agus a chuireadh a leithéid de phléisiúr orm féin agus ar Eamonn O Tuathail nuair a bhíomuis ag cómhárádh leis i gCloich Cheannfhaolaidh. Bhí Gaedhilg agus béaloideas nach raibh ag mórán ag a mháthair, agus is leor do chruthú ar sin an moll mór dánta diadha a scríobh Antoine síos uaithe agus a chuir sé i gcló i bpáipéar de chuid Dhoire.

Nuair a bhí Antoine óg, ní raibh mórán measa ag lucht postaí ar an Ghaedhilg, ach níorbh' amhlaidh sin ag an mhaighistir a bhí ar Oileán na Cruite é. Ní i mBéarla a labhairadh seisean le sean-daoiné. Is minic a chuala mé féin Gráinne Mhór 'gá rádh: "Nil mórán bróid ná beadaidheachta ag cur as d'Antoine Óg. Eisean fein a dtig leis a chómhrádh a dhéanamh le sean-daoiné sa chanamhaint a thuigeas siad."

Ach bhí dearcadh leathan céillidhe aige ar an tsaoghal agus níor ghéill sé i gcomhnuidhe don tuairim a bhíodh ag an choitcheanntacht. Le linn na trioblóidé a bhí sa tír seo tá beagán blianta ó shoin ann marbhadh constábla fa bheirc an Fháil Charraigh, agus mar bhí an t-olc amach ag an phobal san am do na saighdiúirí dubha agus do gach aon a raibh baint ar bith aige le Sasain, is beag duine a chuaidh ar an fhaire. Ach chuaidh Antoine ann, agus nuair a chuas a fhagháil lochta air fa urraim a thaisbeáint don mharbhán, chuir sé gach duine ina thost le cupla focal: "Ní raibh a fhios agam," ar seisean, "gur chros dligheadh na carthannachta orainn onóir a thabhairt do na mairbh."

DUINE diaganta carthannach a bhí i gcomhnuidhe ariamh ann agus ba deagh-shompla ag óg agus aosta é. Bhí an dearcadh leathan ionnraice sin i gcomhnuidhe aige nach leigfeadh dó bheith tréan. I gcúrsaí poilitidheachta bhí sé, dar ndóigh, ar thaoibh shaoirse na hÉireann, ach ní throidfeadh sé le n-a chomharsain muna raibh sé féin agus an chomharsa ar aon fhocal fa'n dóigh a b'fhearr leis an tsaoirse sin a bhaint amach. Tháinig a chara Seán Bán Mac Meanman 'un an Fháil Charraigh le cruinniú a chur ar bun. Ní raibh Antoine ar thaoibh Sheáin, ach ba shean-cháirdé iad, agus chuaidh sé gur chraith sé lámh le Seán, agus leis an chrathadh lámh ar seis-ean: "Is truagh liom thú bheith ar an taoibh chon-tráilte." Eadar mhagadh is dáiríribh adubhairt sé é. A bhéal féin a d'innis damh é. "Lá beag ribeach fuar a bhí ann agus bhí truaighe agam do Sheán agus don té bhí leis, mar ní raibh sluaigh ró-mhór thart ortha agus thug mé cuireadh 'un toighe díobhtha go n-óladh siad bolgam tae nuair a bhéadh an cruinniú thart." Nuair nach dtáinig Seán isteach i ndiaidh an chruinnighthe, bhí eagla air gur stud a ghlac sé leis mar gheall ar an fhocal adubhairt sé agus bhí buaidhreach air gur labhair sé.

TÁ SÉ corradh maith le dhá fhichead bliain ó chuaidh sé fríd na Rosaibh ag cruinniú sean-amhrán. Cuid aca sin chuir sé i gcló ar "AN GAODHAL," páipéar Gaedhíle a bhí dá chur amach i Nua-Eabhrach. Chuireadh sé an Ghaedhílg síos ar an pháipéar agus cuireadh sé Béarla agus míniú ar an chainnt annsin. 'Tchím "Róise Dhubh" aige i gcló ar an pháipéar seo agus ranna ann nach bhfaca mé i leagan ar bith dár cuireadh i gcló i n-áit ar bith eile. Thaitin an t-eagar a chuireadh sé ar na h-amhráin seo go mór leis an Athair Ó Gramhna.

Tá leitr a chuir sé chuig "AN GAODHAL" as Coláiste Phódraig, Magh Nuadhat, ar a 27-2-'93 i gcló agus seo mar chuireas sé síos ar shaothar Antoine: "Ba chiallmhar mar do mhíniugh an Dochartach ó Oileán na Cruite a abhrán; dá ndéanadh gach uile dhuine mar sin, níor dheacair Foclóir do bhailiú."

GAEDHEAL thar Ghaedhil Antoine Ó Dochartaigh. Cé go raibh air na leabhrá Béarla a bhí i bhfeidhm san am a theagasc sa scoil níor ghéill sé don teagasc Galla a bhíodh i gcuid aca. Is cuimhneach liom rud éigin fa cheacht a bhí i leabhar aca áit a raibh ughdar an scéil ag maoidheamh as an tsonas a bhíodh air gach uair a smaointigheadh sé gur Shasanach é. "Englishman" a bhí sa leabhar ach bheireadh Antoine orainne i gcomhnuidhe *Irishman* a rádh i n-ionad *Englishman*.

Bhí gach duine go maith dó, agus a adhbhar sin a bhí aca, mar fear céillidhe soineanta a bhí ariamh ann. Ba chosamhail ar dhóigh le páiste é. Cé nach mbíodh eagla air bheith amuigh go mall san oidhche d'innseadh sé, agus chreideadh sé iad, scéalta fa thaidhbhási.

B'FHURAS scéal a chur i n-íúil dó. Nuair a chuaigh an *California* ar na carraigeacha i mBéal Thoraighe sa bhliain 1914, d'innis an Maighistir Mac Giolla Chearr (go ndéana Dia grásta air) gur bhain a raibh de luchóga móra ar an luing an t-oileán amach, ach nár luaithe fuair siad boladh úir Thoraighe 'ná fuair siad bás agus go raibh siad le feiceáil 'na mollta fa mbarc bharr láin. Bhí Antoine ag scríobhadh nótaí de pháipéar de chuid Dhoire san am agus chuir sé an scéal iongantach seo ar an pháipéar! B'inchreidte é dar ndóigh ag an té a bhí ag éisteacht le sean-daoine 'gá rádh ó bhí sé ina pháiste nach mairfeadh luchóga móra áit ar bith a gcrathfidhe úir Thoraighe.

SCRÍOBH Antoine leabhra beaga Gaedhílige fa choinne na scoltach agus chuir Dáil Uladh amach iad. Scríobh mé féin léirmheas beag ar leabhar aca, agus mar bhí mé óg san am agus mé doiligh a shásamb, ní moladh ar fad a thug mé don leabhar. Scríobh Antoine chugam agus duine dall nach bhfeicfeadh nach raibh sé sásta liom, ach ní raibh goimh ar bith sa leitr. Ach shíl Antoine bocht go raibh, agus an chéad uair a casadh orm é thoisigh sé a ghabháil a leithscéil fá bheith cómh géar orm sa leitr.

I gcuideachta na leabhar scoile a scríobh sé, chuir sé Gaedhílg na h-aimsire seo ar "Thóraigheacht Dhiar-muda agus Ghráinne" agus caithfidh mé a rádh go dtearn sé go maith é. An té léighfeas Foclóir Uí Dhuinnín bhéarfaidh sé fa deara thall is i bhfos fríd an leabhar (*Ros*). As liosta a chuir Antoine isteach gach focal a bhfuil sin ina dhiaidh.

BA FILE Antoine. Scríobh sé filidheacht i n-Gaedhílg agus i mBéarla. Meadaracht an Bhéarla a bhíos aige 'na dhánta Gaedhílige. Níor cheil sé ariamh gur bhinne le n-a chluais rith agus meadaracht an Bhéarla 'ná meadaracht na Gaedhílige. Thug Éamonn Ó Tuathail agus mé féin cuir-eadh uair do bheagán dar gcairde theacht ar tae i gCloich Cheannfhaolaigh ar choinghioll go gcumfadh gach duine dá bhfuair cuireadh dán beag. Seo rann as an dán a chum Antoine:

"Ar thapíbh an áird os cionn na trágha

Ar an dís ar thráchtas árus tá;

Is ann atá an radharc áluinn breagh

A chuirfeadh aobhneas ar fhearaihb is mhnáibh."

Sa bhliain 1897 bhí cruinniú mar chuimhneachán ar Choluncille i nGartán agus duine de na daoine b'fhearr a labhair ar an chruinniú sin Antoine Ó Dochartaigh. Tá sé imtighthe uainn i láthair Dé anois. Gach duine dá léighfidh seo cuireadh sé paidir le n-a anam gléigeal, mar is fada go bhfeicimid a leithéid aríst.

Journal
Oct. 1844.

SEAN-TAOISEACÁ I SCUIS NA
SAEUILSE.

BÁS ANTOINE UÍ DÓCARTAIS.

Ar tseac ar an bhíne nó as an Cúige ar an Fál-Cairiac Dia Maire, labair an Dheiceán, Luath Dheánaic, fá báir Antoine Uí Dócartais, agus iunne éomh-
bhíon le na teastlac agus le na daoine mhinneceada.

Ar glán dearmadomuit an slán acá n éirinn inoiu, appá n Dheiceán, agus na daoine a fear fa Deánain Daogáil agus a éora agus o'obhús ar ion na tíre—i nime a tshicear deamata oppa, agus iao beo so fóil. Ii mar pin a bí n fseul as Antoine O' Dócartais. Sean-
taoiseac i Scuir na Saeuile a bí ann. Uí pé ar na fearaib calma úo a lar teine i n-éirinn náe mbeáir so bráic. San am nuair náe rab as Suir na Saeuile ac beasán carra agus Suir tomadac a náimíre iunne Mac Uí Dócartais obair reace bpeair le h-ásaró Muintirí Tíreón-
aill a tshoibí ar plúe a leapa agus ar beacé na fíor-náirínacá. Nuair a éime Tomás Bán O' Concéanain so Tíreóall mar a éuro éiméire fá Com-
pá na Saeuile. tshoca bliádan ó roim, ií beas iunne a bí tshleamác láim éu-
toigce a éabhair nó n Comrád úr. Da euir māsaró agus fáire nó n éuro ií mó ne na daoine a éimpein fá na fíir agus mairí mDale-déa-Ciaca a bí as tóil i n-áirceanaic agus i reafóiraeac fá tocab ne n Saeuils. Uí n Saeuils as faááil báir agus fíil daoine fálanca na h-áimpeir úo náe mbéato ponar ná ad ar an tíre seo so mbéato Clann na nSaeuile
comh Saronac leir na Saronais féim. Ii mar pin a bí n fear nairál eiróla acáimúro a éomneacó inoiu. Uí a fíor áise Suiab i n Saeuils an fear ba uairle o'fás ar reace ríunpír ákainne agus nac tshiofao
lunn éine a cur ar a bonnaib áirre mura Scur síbe n Saeuils i na h-áic féim i faogal an náiríun. Mar pin oe, iunne pé a reace noigille mar oroe, mar síle, agus mar reibmeoir eun na Saeuile a leacáil agus eun tóil na nardome fá Saeuils a méatá. Fear foglamanta, leigeanta a bí ann, agus bí pé as íar-
paró i Scomhúre polur na h-éirinn a larad of comair daoine. Ac, a éairce, caróir náic a beic as eainne fá na Sniomanta a iunne Antoine O' Dócartais agus ar Seapa, doo Dinn-beulac O' Dheicáil féim, agus na rean-taocha eile
oe Comhna na Saeuile? Ca tshiofao leir an dor ós acá ann inoiu a tshiofao caróe iunne fáto, agus caróe o'fúlains fáto ar ion Cúir na Sae-
uile agus Cúir na h-éirinn, dá mbéim as eainne so Seirion corcipe. Tá na rean-taoireacá dearmatá agus ií mímie a bíor daoine callánaca, móira-
paca i na h-áic agus iao as ríunneacá níor mó oppa féim ná ar an Cúir. Ach mura rab a Muintirí féim comh buróac
o' Antoine Uí Dócartais a í ba cóip a beic tá a éuro oibre noime as Dia inoiu, agus—Sloir too Dia na bfeair—
Seobaró pé a éineam fána Flairí. Ar veir De so rab a anam rí-uairal í,
a Dheicáil Uíhamais agus a daoine uairle, le fíor mar tshairce an Dheiceán

Suir mór an éuir bhíon too Saeuils éirinn agus so h-áirce too muintir na paróirce
reo báir Antoine Uí Dócartais, fear a o'obhús so tshiofao agus so fíor ar fear bliáanaca fáto le teahsa ar tshice
a díbeorad agus a éabhair eun a h-áic
féim mar a bí fí inr an am Sliorhár a éuaró éairce.

Uí pé ar fear oe na céato oroi fceite i tóirí Conall a éuaró a ceasair na Saeuile nuair bí eadla so leor ar éuro níor oe na maíreirí fceite an teansa a ceasair ar cor ar bíc, mar inr an am pin, bí an níor-éuro oe na eirí n-
neah-éirinnac leir an Saeuils, agus ií ionta muinteoir a deann fáto feall agus éasóir níor ar, mar feall ar a beic as ceasair na Saeuile. Uí An-
toine boct ar fear acu seo, na t'imúir pé féim toaíh Suir mímie a tús eiríre
euhair ar an fceit, agus san Snaic, ar bíc leir an éuarce pin acé aihám fíacail
le loct a fááil ar obair na fceite agus le teanáah amac so rab neamair a
deánah inr na fúraf eile a bí o' a dea-
sair mímie.

Acé míoiairó an ionlain, Sreannais An-
toine too n Saeuils agus éuir pé rriorao na nSaeuile agus sháo a tshice íreac
so toomáin n áisnib, i n-iminn, agus i Scomhúe na reolairí. Cairbean pé
daobó so rab teansa bhinn bliarta acu féim, so rab tír acu ar cor tooib bhíon
agus mear a beic acu uiré, agus Suiab i an Saeuils teansa a tshice féim agus
Suiab i an t-
com fúto aihám a comneacó rriorao náirínacac na h-éirinn beo.

Ii rab áirce asam ar níorán daoine áic ar bíc ír feara a rab eolar acu ar an Saeuils náe. Rur ar bíe a deáparó pé
o'fú éirceac leir—as óiraeac ní rab fáruac ar. Uí eiall agus fceaim agus
oirae ar Scomhúre n a Comrád. Uí eiriceann i míneacó ar a éuro reolair-
eacá. Daó deacor iunne ar bíe a fááil a míneacó an Teasairc Cíor-
taíre too na páirce com maic leir.

Tá pé ar fhubal uaim ahoir agus tá fáil asam so bpuil a anam ar áro-énoic
na n-áirceal i laeair Oé. Rinne pé a éuro oibre so maic ar fearó a beac ar an t-
raogáil seo. O'fás pé fámla asaim so léim le teannamair i nSleam
boct seo na noeoir.

Tá eolar asatb uilis ar an obair a iunne pé inr na Coláirí Saeuileaca i

Sloir-éannfáolairó agus i Lúiréan-
aim, ar na leabair agus na rannacá a reifob pé nuair a bí beasán mear ar an Saeuils, acé, buróeac ar too Dia, Comair
pé an lá fa veireac a rab corat ar a éuro oibre, mear agus uiriam as éann na n-éirinn ar a teansa ar fúto an
toomáin. So mteanaró Dia tshiofao ar
agus so fíor-níor Suiab na glóire Síle ar a anam féim agus ar sac níor-Saeuile
eile a o'obhús so éuaró le cúir teansa ar tshice a éimneac beo. Deánamúro
comh-bhíon le n-a éloim, le n-a deairíra
cúir agus le n-a éairce so léir.

ANTOINE Ó DOGARTAIS.

Antoine Ó Dogartaí's bóice, tá pé
péir le buairéadó an tSaothail. Coirreá's
'ómbuain péo! Tá pé im na Flaitéir,
asur tá uáil asáin so bhfuil pé so h-áro
amain! Dume bhéas, cóir capéannaó
viasanta a bh ain. Asur bh pé pfi-
éirce! Ní fuil anoir asur ní raib
amain i tóir Conaill don náisiaroir rsoile
a minne oipeao do'n Saeóirge, asur so
minic san móráin buiréadóir. Da bhéas
an eamnéoir é óir bh an ruar aise asur
bh veire a labairéa leir. Óa leabair a
rshóó pé "Coirréim ar dSáit," asur
"Sioca maic 'un Tórtá's," asur bíoraar
ar leabhair éom maic 7 táinis amaó ó
íoin. Cumadó Antoine filréadóir bhéas,
asur shóó pé úráio do'n tSean-níolaar
so minic.

Sílim so raib an sean-uáin rin a tceis-
tar. "An Dár asur an t-Oéar" aip—so
raib pé—uitis aise an a ceangadó. So
minic minic éluinn é as capraóise ar
an céao ceátraíada:—

"Cia h-é ríóó éall as ceadó so tóí mé
Maí bhéadó Sa buirde as rraóaireadóir
oíóce;

A éual i n-a tóear-láim 7 i Uioinéa,
7 Síoine na n-uairéam im' an láim
éij aise?"

A Antoine, a sean-cára, so tceisadó
Rí na Síóipe oíóean na bhFlaitéar tóo
t'anan inroiu!

28:10:32 *9 Nov 1904* CHENNAISIRE.

Spáisín
Prós
Nov. 16. 1932

in memoriam

ANTOINE Ó DOCHARTAIG

A faogal sup éait le dúctraet
cléib

I gceoinn an pinn ó doir go h-éag;
An léigeanm ba dusa i gCríocáib
néill.

Sup beodaig apair ip le vóigrair
ppéiró.

I S móir an trum atá dá cur inoiu
as a lán daoine i mbéaloidear na
héireann. Ip maic an comarta é go
dúigidear i faogal na h-aimprie peo
a tairbe do náiriántaet agus do
léigeanm Saedeaclac na tise.

Ni map rin a bi an pceal i gcomnurde
pa tise peo. Bi trác ann agus bi neam-
fuum dá cur pa béaloidear agus ba
beag nac jab pé cailite ap paó asainn.

Cé sup tuis duine
map Comár Daibear
tairbe an oroir rin
le n-a linn, níor
cuir na daoine a bi
as rtiúpaó cúrrai
oirdéaiair n-a
héireann fuim dá
laigeanm pa pceal
agus níor rmaoin-
tis an pobal apian
sup' fiú an béal-
oidear rin a pábail
i n-ait ap bit dar

mair pé.

D'aindeoin an traoctair a pinne
pcoláirí map Seán Ó Donnabáin agus
Eoigan Ó Comparaé tá céad bliadam
ó fom bi an béaloidear dá cailleaó
do péir a céite zac áit a jab an Saedilg
as meac agus as faóat báir. Nuair
toirig Compaó na Saedilge ap a euro
oibre tá dá fiéro bliadam ó fom ann
níor tuigead i gceart a luacmaire
ip bi an béaloidear rin a bi figte
fuairge le teangaró binm-foóapraig na
héireann.

Óun Topaig.

Ap na céad daoine a jab baint aca
leir an Compaó agus a tuis tairbe
an béaloidear don náirián bi maigricir
pcoile ap Oileán na Cruite i Roraib
Cip Conaill. Antoine Ó Dochartaig a
éuaró ap puaig na píunne ap na moillib
an maigricir pcoile rin. Nuair nac
jab ann ac garúr beag bordeac éularó
pé ó n-a atair agus ó n-a máair curó
móir pean-pcealta bpeagta, pean-focla,
pean-abpáin, paiopeaca agus dánta
diaada a maip go buan ma cumme.
Bi an oigpíreacé peo unig map dúb-
ppait aige sup rpeag é leir an óp-
cirté rin a cur i dcaipéiró do zac glán
don émeac Saedeaclac a tiocpaó ma
diaró.

A Saóctair.

Ip adamaic go deapóca d'Éirinn
inoiu go bfuil paóctair an Dochartaig
le faóat ip na pean-páipéir nuaró-
eacéca a cuipéaró i gcló zac am le dá
fiéro bliadam. An t-eolar a bi aige
agus an pean-curó pe ap páipéir i nDoipe
Colum Cille agus tall i nua Eabpac
nuair nac jab meap as mópán ap
paóctair dá leitéro. Scriob pé pior
moll móir dánta diaada agus paiopeaca
bpeagta ó béalaireir a máairia agus
tá rin ap an béaloidear ip luacmaire
dá bfuil as Saedil.

Níor cuipéaró iomlán dári éruinnig
Antoine Ó Dochartaig i gcló go póill
agus ip móir an truaige nac gcuipíre
i gcló é map maite leir an Saedilg.
Tá adbar cúpla leabar págta ma
diaró aige a cuipéaró peabar agus
blác ap teangaró na Saedilge agus a
béad map deag-pompla den teangaró
litearóca ip maótanac do páir lipíre-
eacéca na nua-Saedilge.

eoim ó searcaig.

Antoine Ó Dochartaigh

D'éag 20adh Deireadh Fómhair, 1932

Ar bhántaibh Fáil tá buaidhreach is brón
An mhór-mhuir ag éagcaoin gur éag an leomhan;
Tá smúid ar réaltaibh, trom-ghruaim ar neoin
Ar chroidhe gach Gaedhil tá tocht ró-dhomhain.

Cráidhte an scéal seo fuaras adtuaidh
An Dochartach léigeannta go tréith-lag san uaigh;
Lámh chliste na n-éigeas lean lorg na suadh
An maighistir ró-chéillidhe faoi na fóda san úir.

A lóchrainn bhi lonnrach mar ghealaigh sa spéir
Mairfidh sompla do dhilse i nÉirinn go h-éag;
Réalt-eolais na maidne do Ghaedhealaibh go léir
A chara na gearad, buan-bheannacht is céad!

An Úr-Samain 1932 Eoin Ó Searcaigh.

Nov. 5th 1932

THE LEADER.

A notable figure in the Irish Language Movement has passed away in the death of Mr. A. J. O'Doherty, ex-N.T., the distinguished Irish scholar, author, and educationist. A native Irish speaker from the Rosses, Co. Donegal, the late Mr. O'Doherty was one of the first National teachers to teach Irish under the old National Board. His whole life was virtually dedicated to the furtherance of Gaelic ideals. The author of a series of graduated Gaelic school-readers, his modernised version of the "Pursuit of Diarmuid and Gráinne" is considered an excellent rendering of that classic tale.

One of the old heroes of the Gaelic Movement, the late Mr. A. J. O'Doherty had with voice and pen championed the language cause with eloquence and power. When, some thirty years ago, Tomás Bán O'Conannon visited Donegal as the first organiser of the Gaelic League, he had no more stalwart supporter or more eloquent advocate of the claims of the language than Anthony O'Doherty. As Professor of Irish at the Cloghaneely Irish College and at the Four Masters' Irish College, Letterkenny, his ripe scholarship was recognised and admired. Poet, teacher, writer, Anthony J. O'Doherty gave of his best to the noble work of the language revival and the promotion of Gaelic ideals.

The historic Gartan Celebration of the 6th June, 1897, commemorative of St. Columbkille, owed much of its success and significance to Ireland to the organising ability and enthusiasm of A. J. O'Doherty. The presence of the late Cardinal Logue and Cardinal O'Donnell at the ceremonies of that day and their addresses in the native tongue had a far-reaching influence on the early efforts of the Gaelic League and the National awakening which followed. The Irish oration of that day delivered by the late Mr. O'Doherty was worthy of that great occasion.

A GREAT GAEL PASSES AWAY.

Gaels all over Donegal, and, indeed, throughout Ireland, will learn with profound regret of the death of Mr. Anthony J. O'Doherty, ex-N.T., one of the finest of our Irish scholars. It was my privilege to have enjoyed acquaintance with Mr. O'Doherty, and, like everyone else who knew him, I was deeply impressed by his sterling patriotic qualities and deep attachment to the language. No one worked with greater zeal, though quite unostentatiously, than he, his whole life being virtually dedicated to the furtherance of Gaelic ideals. His death deprives the nation of one of the most unselfish and uncompromising champions the national language had, and constitutes an irreparable loss to a cause that never had a more sincere, self-sacrificing or disinterested protagonist. May he rest in peace!

Irish Journal Oct 28th 1932
OBSERVER.

DEATH OF MR. A. J. O'DOHERTY

Mr. A. J. O'Doherty, ex-N.T., noted Gaelic scholar, author and educationist, who has died at Falcarragh, was a native of the Rosses. He was one of the most successful bilingual teachers in the country, and was one of the first national teachers to teach Irish under the old National Board.

The author of a series of Irish school readers, his modernised version of the "Pursuit of Diarmuid and Gráinne" has been considered an excellent rendering. He had a remarkable command of the Irish language and was for many years Professor of Irish at the Ulster Irish College, Cloghaneely, and at the Four Masters' College, Letterkenny. He was one of the promoters of the historic Columban Celebration at Garton, held on June 9, 1897, at which the late Cardinal Logue and Cardinal O'Donnell spoke in the native tongue.

A former pupil of Mr. O'Doherty is Dr. O'Scuarraigh, M.A., the well-known Gaelic scholar.

CHOC-NA-NAOMH.

**PÍOSA DE BÉAL-OIDEAS NA SEANCAIÚTEADÓ I SCLOIC-
CEANN-FÁOLAÍD.**

FUARÁ A' D' FÁS Colmicille AR SCARÓ NA
NGRÁSCA BAO SILE
NA 'DOME SO H-UITE ÉART PRÍO
AR A ÉROIDE BÍ SÉ 'SOILLEADÓ SO RAIB
SO FÓILL TUILLEADÓ
LE BRÉAS-ÉREIDEAM 'SA MÍLLEADÓ I
'TORAIS MUIŠ ÉALL;
BÍ NAOMH EILE 'NA ÉAMNCA PRÍO
AS cur plannca an Chretonn SO
'NAMSEAN 'SAN ÉRÉ,
NAOMH BEIGUIS A'S FIONÁN BÍOÓ 'S
OBAIN SO 'DIAN ANN
A'S 'DUBÉAC LÍONCA SUAS 'DE
SÚBAILCÍ FÍOR-ŠLÉ.

AS AN CÉADRAR BÍ CRUMNÍÚ AS
DÉARÉADÓ CÉADRAR

ÓUR SIN IAD AR BUILE SUR MIONMUIŠ,
ÉAR TUILE
NAC 'DIOCPADÓ 'N 'DREAM EILE LE
CLOS NÓ LE LEADAR;
O'ORÓCE 'S 'DE LÓ CÓS SÍAD SCAMALL
'DUIRÉ-ÉOIRŠ
'ÓUR MUIR A'S ÉIR ÉART ANNSEO FÁOI
SMÍRÓ 'DORCA 'DUB,
ACÉ AR CHOC-NA-NAOMH TUAS SO H-ÁRÓ
BÍ AN BALL BEAS AMÁIN
A RAIB AMARC LE FÁSÁIL AS AR
'TORAIS NA SRUC.

DO 'N NAOMH CIAPÁITE CRÁRÓCE ÉUS
DIA FÍOS NA H-ÁIRTE,
O'FÁS COLM CUAILLE SÁIRTE SO
BÉILEADÓ SÉ ANN
LE NA BUIRÉAN COMRÁDARÓCE 'BÍ
'DIA ANTA CRÁIBÉAC
'S NAC STAMPADÓ 'D' AN ŠADADÓ 'D'
MÍBÉADÓ S A ŠCIONN;
BÍ NA 'DROITE ŠA CORMEADÓ LE
CRORÓCE LÁN NÍME
A'S MAILIS BAO TUIBE 'NA DIM-
SPÍORADÓ NA 'BPEARC,
AR BARR AN ÉNUIC A'S A ŠTEASA ÉUR
A'S 'D'OMMEAC NÍOR 'BPEASAC CÁ
RAB AN CEANN CEANT.

ACÉ LE ŠÉAR-IMPÍRDE. CRUADÓ FUAR
COLMICILLE A MBUADÓ,
ŠIUS AN TALAM NA CUAILLI AS AMARC
AMAC SIOS
ACÉ A' CEANN-SAN AMÁIN A 'D' FAN MAR
A 'D' FÁS.

'S Ó 'N ÁIC SIN BÍ RADARC AR ÁIGEAN
A'S OILEÁN ARIS;
LE LUCŠAIR MÓR CRORÓCE LEIS COLM
ÁIC-ŠL-ÓID

2
A RACADÓ SO FUMNEAMAIL AS LÉIS-
EASAD AN CÁS
'MÁE TRASNA NA TUMME LE ŠEAL-
NÁ 'ORUNGE 'BÍ SURÓCE I NÓUIBE AN
BÁIS;
NÍOR RUO É 'BÍ FURAS, BÍ COMTEADAIRC
'SAN TURAS,
ACÉ BÍ ACU URRADAS MÓR-COMÁCTA
DÉ,
BÍ SÍAD MISEAMAIL, LÁTOIR A'S
'DÓCASAC, 'DANA
LE N-A NÓUALGAS A 'DÉANAMH, 'D'A
'DÉACAIRÉACÉ É.
FUAR 'DROITE NA H-INSE 'DÉAMH-
EOLAS FÍOR-ÓMNE
FÁ 'N NÍO 'BÍ I N-INCINN NA NAOMH AR
ÉIR-MÓR,

AR AN TRÍUR EILE 'BÍ SO 'DÍ AN
CHOC LEIS,
ŠAN AN MÓILL AR BÍÉ ÉAMIC SÍAD-SAN
'N-A RIC
'S CÍO SÍAD TORAIS AMUIŠ AR AN
MÓR-MUIR AR AIS.

BÍ AR ŠAC TUIME A BACALL 'N ÁIRO AN
OILEAM-A ÉADÓ,
'S AN TÉ SIN A RACADÓ A 'DÉANN-SAN
ANONN
BÁD SIN FÍONNAISE Ó 'DIA TURB'
EISEAN TAOISEAC AN ŠIADÓ
LE 'DROITE A'S 'DIABAL I 'D'TORAIS
NA 'D'OMN;
AR BALL-BÁN CHOC-NA-NAOMH ŠEASUIS
SÍAD TAOB LE TAOB,

ŠAN MÓRTAS, ŠAN MÓRDEAMH LEIS
AN ŠHÍON 'CUR I 'BPEÍOM,
MAR BÍ COLM 'RIAMH UIMÁL 'DUBAIRÉ SÉ
LEIS AN TRÍUR,
'FÉACARÓ SÍBSE AR TÚS A'S LE
BUADÓ 'D'ÍRÓ 'D'OREIM.

ÓUARÓ FIONÁN 'UN 'D'OSAIS A'S -AIC
SÉ A 'D'ROISÍN,
ACÉ I ŠCRUB COISE IOLAIR 'DO
SCUADADÓ É AS LÉAR
'SNA ŠPÉARTAI ANÁIROE AMAC SOIR ŠO
RAITE

SUR LEŠADÓ É AR FÁITE ÉOIS NA
H-ABNA 'R AN FÉAR;
'SAN ÁIC CÓSAD TEAMPALL, 'S TÁ SÉ
SCRÍOBTA A'S RÁRÓCE
ŠO RAB MAIMISTIR BRÁITREAC ANN SIN
LE 'N-A TAOB.

CÁIC AN FEAR BEAMNUIŠTE, FIONÁN, AN
CÍURÓ EILE 'D' A ŠAOŠAL ANN
AS COMLIONADÓ RÍASLA MAR BAO
TUAL 'DO NAOMH.

'Nóis éiríó Deisliú 'Sciomm saoc-
air, mar bhí mór-fóim spóite
air,
Aéit o' amóein a' d'icill ní deacáir
'crosisín' san tsliú,
Aéit bhí sé 'riam sásta le toil Dé na
n'rásta
A 'Glacá' 's a' déanam le tóiréac
's 'deá'-'éiríó;
Séo 'so t-obain corr-móná' 's le n-a
Sob rime sí pógnam,
Trasna tóiré a' s' abna' sé 'o' m'icís
sí leis
S in-neas 'so' t'c'í' h' Tulac sur luis
ar a' mullac

'Máir a' bfuil an sean-teampall 's
an roile anois.
Le cruaité-larratú láidir éirí Dub-
tac anáiré,
'S é féin a' s a' cáiré 'súil 'so
mbéacú aise bhair,
Aéit ní rab sé i' moán tó' d'ut trasna
na báige
Leis na 'dóime a' éiríacail 'san
oileán ó tuairé;
Suas ó' h' tsáile seoiré eala ar a'
h-eiceósai seala
A' s' sciob an crosisín 'in bealaí' le
h-éiríacail 's' áro-néim
Táir porcaí' a' s' loca, táir fórtai a' s'
éola,
'Mac-siar' 'in na Rosa sur pás é
i' s'Colléim.

A' s' domineacail a' éiríó rime 'sac
túine acu Suré
Nuair a' bhí sé ar tí d'ut i' Sciomm an
Spíth móir,
'Le mo' éiríacail féin a' s' cabair
Dé, mo' crosisín is é
A' raecá' 'so' Toratú' anóim mar is
cóir';
Aéit níor tóiréac Colmicille mar
rime an éiríó eile,
Cúir sé Oia ar tús a' n'eas sé bavó
éairé,
Éairé a' crosisín anóim, a' s' ní tuairé a'
rime
'Na' éairé amgeat a' s' éiríó é 'so'
Toratú' le néaire.

Toil Dé bhí 'nois' foillúigé, a' s' lígíe
soillúigé,
Bavó m'ic'ro' tóiré an bairín a' s' a' fágail
na' m'ic'ro'
'S a' tóiré ar lóir a' mbacail 's' na
h-eiríacail a' deacáir,
'S san móir ar a' h-áiréir tús an
deacáir a' h-áiréir;
Ní rab' comabairé nó 'so' bavó ar píú a'
b'ic' tráct air
Róimé 'n' trúir 's' in a' fágáir
'Sciomm oibre 'n' éirí-mór,
Aéit bhí a' s' Colm tóiré trasna na mára
'so' saiscéamail
'Mease náiré bhí éiríacail a' s'
Fíochair 'so' leoir.

6
Cúairé sé síos 'in na' trasna' in rab
áiréacail le fágail,
Aéit éiríó sé leac breas ar an
éiríacail na' lúigé,
Rinne sé comabairé na' Crosisín
na' c'ar na' éiríó
'S éiríó Oia na' h'fíacail 'so' éirí
sé 's' éiríacail;
Amacail ar an' tsáile tó' éiríó sé mar
bavó í,
'S 'so' h-éiríacail tó' éiríacail sí le
tuairé na' tóim,
Séiríacail sé ar a' lár a' s' 's' éiríacail sí mar
éiríacail
Táir an' báige a' s' tarráiré ar an
oileán anóim,
Ar' f'iceiré sé ar a' lár a' s' 's' éiríacail sí mar
oileán móir-tóiréac.

Fear, mar a' éiríacail, ar an' f'iceiré
s'ubail,
Cúiríacail séiríacail 'in an' éiríacail, bhí
leo' anóim a' s' móiré
A' s' éiríacail breas le n-a' éiríacail
b'icail ar' séiríacail;
Aéit tó' Oia an' m'ic'ro'! 'Do' éiríacail sé
an' éiríacail
'S ar' éiríacail 'n' éiríacail séiríacail sé le
n-a' tóiréacail—
'Na' éiríacail séiríacail a' éiríacail bavó an
éiríacail a' s' tráct air
Pa' l'acáir ní' éiríacail séiríacail séiríacail
—C'ic'acail-na' éiríacail.

hóca—Tá' tó' anóim 's' éiríacail ar
éiríacail—bacail a' s' éiríacail. An
focail 'comabairé' is 'comabairé' i'
n'óim-na' éiríacail.

ANTHONY Ó DOUGARTAIS.
An Fál Carrac.

LE BRIS NA FOLA A 'DÓIRTE TÚ FÉIN
(Airtéim ar an 'Dán Diabla, "By the
Blood that Flowed from Thee.")

Le bris na fola a 'dóirte tú féin ✕
Ó'n sarrad go 'cei'n uais i bpéim,
Tré'n reáppail na'm fáig ball Díot plán,
Tré'n eulaicé corcair 'r an aibid bán:--

A Íora, 'Slánuigíteoir, éirt-re linn,
Dí tú 'furlingc, cráic, mar rinn,
Éirt le n-ár liosán spáómar binn,
'S ve corad do páire tabair uáinn
roinn.

Ar uet na rpión a poll do ceann
A'r gíoleac mar ríog-plac agat ann,
Tré gac corceim tuirreac trom
Faoi ualac cráda 'r Croire crom:--

A Íora, 'Slánuigíteoir, 7 pl.

Tré na táirngí 'r an trleag séar,
An rluag 'magaó 'r ag ríneac méar,
Tré 'D'urruige maiteamair do'n
uruing
De náimroib malluigíte earc Oirt
cruinn:--

A Íora, 'Slánuigíteoir, 7 pl.

Tré'n tuibe éiug ag líonad 'n aeir
'S ag baicad gac rólur inr an rpeir,
Tré 'D'orna úeróeanac roim do bár
'Tabairc 'D'anama ruar do 'Dia na
nSrár:--

A Íora, 'Slánuigíteoir, 7 pl.

✕ Tré érad do mácar go séar ag caoi,
Tré'n élaróeam bhóim a réad a choirde,
'Ná rearam 'D' aice ar read an rpar
Agamairc Oirt ar an Croir' fáigail báir:--

A Íora, 'Slánuigíteoir, 7 pl.

ANTOME Ó DOCARTAIS
An Fálcarrac, Iúil, 1926.

